

Miljøgodkendelse

Efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., §16 a

Husdyrbruget på Borumvej 105, 8471 Sabro

Dato for gyldighed: 26-06-2024

TEKNIK OG MILJØ
Aarhus Kommune

Indhold

Datablad	3
Indledning	4
Resume	5
Afgørelse	6
Vilkår	7
Stalde og opbevaringsanlæg	7
Drift i øvrigt	7
Vurdering	10
Formål	10
Overordnet om det ansøgte	11
Erhvervsmæssig nødvendighed	11
Stalde, opbevaringsanlæg m.v.	12
Landskabelige hensyn	13
0-alternativet	14
Natur	14
Lugt	18
Belysning, støv, støj og skadedyr	18
Affald, olie og kemikalier	19
Transport	20
Bedste tilgængelige teknik (BAT)	20
BAT for IE-husdyrbrug og særlige vilkår	21
Særregler for IE-husdyrbrug	23
Samlet vurdering	26
Offentlighed og klagevejledning	26

Bilag:

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Ansøgers miljøtekniske beskrivelse og miljøkonsekvensrapport.

Bilag 3: Situationsplan

Bilag 4: Skitse klimacontainer

DATABLAD

Landbrugets navn og beliggenhed	Front Piglets A/S Borumvej 105 8471 Sabro
Matrikel nr.:	4a m.fl., Borum By, Borum
CVR nr.:	38820648
CHR nr.:	25762
Ejer af ejendommen	Borum Østergård A/S Borumvej 105 8471 Sabro
Rådgiver	Anne Kirkegaard, Velas I/S Asmildklostervej 11, 8800 Viborg
Brugstype	IE-søer
Gældende afgørelser	§33 miljøgodkendelse af 4. juni 2003 Revurdering af §33 miljøgodkendelse af 27. februar 2013 2. Revurdering af §33 Miljøgodkendelse af 17. maj 2023.
Ansøgning, skema nr.	237815
Tilsynsmyndighed	Aarhus Kommune
Sagsbehandler 2. sagsbehandler	Christian Westergaard Lotte Breinholm Andersen
Afgørelsens dato	26-06-2024

INDLEDNING

Når et husdyrbrug ønskes udvidet til en størrelse, hvorved ammoniakemission bliver på mere end 3.500 kg NH₃-N pr år, skal husdyrbruget godkendes i henhold til husdyrbrugloven¹. Denne miljøgodkendelse er udarbejdet efter § 16 a i husdyrbrugloven.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Aarhus Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, første gang den 21. marts 2024. Afgørelsen er truffet på baggrund af oplysninger indsendt med seneste version af ansøgningen, samt øvrige oplysninger indsendt under sagsbehandlingen, herunder det digitale ansøgningskema med nr. 244475.

Husdyrbruget har mere end 750 stipladser til søer, og er derved omfattet af IE-direktivet. Bedriften har ikke biaktiviteter, der i sig selv er omfattet af IE-direktivet.

I miljøgodkendelsen er der redegjort for miljøkonsekvenserne af at udvide bedriften på husdyrbruget, og for husdyrbrugets påvirkning af miljøet i bred forstand. Der redegøres ikke for miljøpåvirkningen fra udbringning af husdyrgødning, da dette varetages i anden lovgivning.

En godkendelse efter husdyrbrugloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at den er meddelt. Hvis en godkendelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år².

Kommunen skal, jf. § 46 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen³ tage en miljøgodkendelse af et IE-brug op til revurdering senest 8 år efter det tidspunkt, hvor husdyrbruget første gang blev godkendt og herefter regelmæssigt hver 10 år.

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019.

² Dette er nærmere beskrevet i § 59a i husdyrbrugloven.

³ Bekendtgørelse nr. 300 af 20. marts 2024 om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug.

RESUME

Front Piglets A/S, Borumvej 105, 8471 Sabro har søgt om miljøgodkendelse af husdyrbruget i forbindelse med en udvidelse af produktionsarealet⁴ i staldene på adressen Borumvej 105, 8471 Sabro.

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af husdyrbruget inklusiv den ansøgte udvidelse i henhold til de gældende regler. Miljøgodkendelsen omfatter produktionen og anlægget. Miljøgodkendelsen er baseret på en række vilkår. Disse vilkår fremkommer som en følge af husdyrbrugloven, husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og anden lovgivning.

Miljøgodkendelsen for husdyrbruget på Borumvej 105, 8471 Sabro er særligt kendetegnet ved:

- Husdyrbruget godkendes efter stipladsmodellen, og produktionsarealet i de eksisterende stalde vil være uændret i nudrift og ansøgt drift.
- Der opføres to nye klimacontainere, der hver har et produktionsareal på 128 m².
- Der er samlet 5.680 m² produktionsareal i staldene, og der er tre gyllebeholdere med et samlet overfladeareal på 2.305 m².
- Dyreholdet består af søer.
- De to klimacontainere er placeret hensigtsmæssigt i tilknytning til eksisterende byggeri.
- Anlæggets påvirkning af omgivelserne med ammoniak vil ikke være væsentlig, da projektet lever op til kravene om beskyttelse af særlig sårbar natur.
- De maksimalt tilladte geneniveauer for lugt er overholdt i forhold til omkringliggende boliger, samlet bebyggelse og byzone.
- BAT-niveauet for emission af ammoniak er overholdt. De nødvendige foranstaltninger er truffet til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Kravet om anvendelse af BAT er således overholdt.
- Der er stillet særlige vilkår og angivet særregler for IE-husdyrbruget.

Kommunen har foretaget en miljøkonsekvensvurdering, herunder undersøgt de fremlagte oplysninger i ansøgers miljøkonsekvensrapport, som er vedlagt i bilag 2, og desuden foretaget en supplerende undersøgelse, som er beskrevet i afsnittet "Vurdering". I afsnittet "Offentlighed og klagevejledning" er resultatet af de foretagne høringer beskrevet. Kommunen har foretaget en konklusion med hensyn til indvirkning på miljøet. Projektets særkender er anført her i afsnittet "Resume".

Kommunen konkluderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget, samt at det ansøgte overholder kravene i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelse. Desuden vurderer kommunen, at husdyrbruget med overholdelse af vilkårene kan drives uden væsentlig indvirkning på miljøet.

⁴ Definitionen på et produktionsareal er et areal i fast placerede husdyranlæg (stalde), hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

AFGØRELSE

Aarhus Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på Borumvej 105, 8471 Sabro på nedenstående vilkår.

Det er Aarhus Kommunes samlede vurdering, at husdyrbruget med overholdelse af de nedenstående vilkår ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet.

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til husdyrbruglovens § 16 a samt reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, og omfatter de miljømæssige forhold, det vil sige forhold af betydning for det omgivende miljø som beskrevet i loven og bekendtgørelsen.

Godkendelser og tilladelser i forhold til anden lovgivning (f.eks. byggeloven, samt tilladelse til afledning af spildevand og overfladevand, og vandindvindingstilladelse) skal søges separat.

Ejendommen skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Aarhus Kommune den 26-06-2024

Birgitte Kloppenborg-Skrumsager
Afdelingsleder

Christian Westergaard
Sagsbehandler

VILKÅR

Stalde og opbevaringsanlæg

1. Stalde må have produktionsareal med de størrelser - og skal være indrettet med staldsystemer og den miljøteknologi - som fremgår af følgende tabel (se også situationsplan i bilag 1):

Staldafsnit	Dyretype, gulvtype	Staldareal	Produktionsareal
Farestalde	Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv.	2.942 m ²	1.654 m ²
	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv.		202 m ²
Drægtighedsstald	Søer, gold og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	2.063 m ²	1.857 m ²
Løbe- og drægtighedsstald	Søer, gold og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	1.904 m ²	343 m ²
	Søer, gold og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv.		1.368 m ²
Ny klimacontainer 1	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	128 m ²	128 m ²
Ny klimacontainer 2		128 m ²	128 m ²
	I alt	7.165 m²	5.680 m²

2. Opbevaringsanlæg må have de størrelser - og skal være udstyret med den miljøteknologi - som fremgår af følgende tabel (se også situationsplan i bilag 1):

Opbevaringsanlæg nr.	Type	Miljøteknologi	Overfladeareal (m ²)
Gyllebeholder v. gården 2000	Gyllebeholder til flydende husdyrgødning	Ingen udover alm. flydelag	372 m ²
Gyllebeholder over vejen, øst 4000			1.008 m ²
Gyllebeholder over vejen, vest 3000			925 m ²
	I alt		2.305 m²

3. Placering af husdyrbruget, herunder de nye stalde, gyllebeholdere, og øvrige driftsaktiviteter skal være som angivet på situationsplanen i bilag 1.
4. Det skal i forbindelse med opførelsen af de to nye klimacontainere sikres, at husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 15 m til dræn overholdes.

Drift i øvrigt

5. Driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, skal straks meldes til alarmcentralen tlf.: 112.
6. Afløb, beholdere, pumper og andet, som anvendes til afledning af flydende husdyrgødning, spildevand, restvand og saftafløb, skal til enhver tid være i driftsklar stand.
7. Bedriften skal indrettes og drives, så befæstede arealer omkring stalde og opbevaringsanlæg holdes rene og fri for spild af foder-, affalds- og gødningsrester. Afledning til nedsivning eller recipient må kun ske, når der er tale om rent overfladevand.

8. Husdyrbruget skal indenfor 1 år efter meddelelse af godkendelsen være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskinel og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. Gennemgangen skal dertil fremhæve, om der er lønsomme teknologier, som kan indføres. Kontrolrapport skal fremsendes til Aarhus Kommune.
9. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne⁵ må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

	Tidsinterval	Grænseværdi		Midlingstid
		Lokalplan 335	Det åbne land	
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	55 dB(A)	ref. tid 8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	45 dB(A)	55 dB(A)	ref. tid 7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	40 dB(A)	45 dB(A)	ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	40 dB(A)	45 dB(A)	ref. tid 8 timer
Aften (alle dage)	Kl. 18.00-22.00	40 dB(A)	45 dB(A)	ref. tid 1 time
Nat (alle dage)	Kl. 22.00-07.00	35 dB(A)	40 dB(A)	ref. tid ½ time

10. Virksomheden skal efter anmodning fra kommunen ved en støjmåling dokumentere, at vilkår om støj er overholdt. Målingerne skal foretages i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lovgivning og retningslinjer på området. Tilsynsmyndigheden kan maksimalt kræve målinger en gang årligt.
11. Husdyrbrugets bidrag til vibrationsniveauet (dB re 10^{-6} m/s²) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S, må ikke overstige værdierne i bebyggelser med følgende anvendelser, jf. *Orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9, 1997, om lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø*:

Anvendelse	Kl.	Vægtet accelerationsniveau, L _{aw} i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	Hele døgnet	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgnet	80
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85

⁵ Støjbidraget måles bortset fra maksimalværdien som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) jf. Vejledning nr. 5 fra 1984 om ekstern støj fra virksomheder. Tallene i parentes angiver referencetiden inden for den pågældende periode.

Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	80
---	-------------	----

12. Husdyrbrugets bidrag til niveauet for lavfrekvent støj og infralyddrift (dB re 10^{-6} m/s²) målt indendørs må ikke overstige værdierne i nedenstående tabel. Grænserne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst.

Anvendelse	Kl.	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet infralydniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85
Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

13. På ejendommen skal der foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af fluer i overensstemmelse med de seneste fastsatte retningslinjer fra Agro, Institut for Agrøkologi, Aarhus Universitet. Bekæmpelse skal desuden foretages på kommunens forlangende.
14. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.
15. På husdyrbruget skal der til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier, stalde og foderarealernes bund holdes tørre, at dyrene er rene, at støv- og smudsbelægning i stalden fjernes, og at fodringsanlægget holdes rent. Der skal desuden jævnligt gøres rent i staldene.
16. Virksomhedens eventuelle olie- og kemikalieoplag, herunder olie- og kemikalieaffald, skal til enhver tid opbevares i tæt emballage og stå overdækket på fast, tæt bund uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal tillige være med spildsikring, som beskrevet i Aarhus Kommunes forskrift om opbevaring af olie og kemikalier⁶.
17. Husdyrbruget skal opbevare dokumentation for nedenstående i mindst 5 år.
- Vandforbrug (med aflæsning hvert kvartal).
 - Elforbrug (med aflæsning hvert kvartal).

⁶ Nuværende link til forskriften på Aarhus Kommunes hjemmeside: <https://www.aarhus.dk/virksomhed/miljoe/reguleringer-og-vejledninger-om-miljoeforhold/saadan-skal-du-opbevare-olier-og-kemikalier/>

18. Der skal udarbejdes en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal udformes som er angivet i kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og skal være kendt af de ansatte. I tilfælde, hvor der ansættes udenlandsk arbejdskraft, skal planen udformes eller tilrettes således, at de pågældende ansatte er i stand til at træffe de nødvendige forholdsregler i tilfælde af uheld. En opdateret beredskabsplan skal være tilgængelig på husdyrbruget senest ved udnyttelse af godkendelsen.
19. Ved eventuelt ophør af dyreholdet eller ved permanent nedsættelse af kapaciteten til under IE-stipladsgrænser, skal dette meddeles til Aarhus Kommune jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens kapitel 17. Ved husdyrbrugets eventuelle ophør skal stalde m.v. rengøres og lagre af husdyrgødning, foder, affald og lignende bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Gødnings- og ensilageanlæg samt siloer, som eventuelt ikke længere anvendes til jordbrugsmæssige formål, fjernes i overensstemmelse med gældende affaldsregler.

VURDERING

Formål

I det følgende skal det vurderes, om den ansøgte ændring af husdyrbruget på Borumvej 105, 8471 Sabro kan indebære væsentlige virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Under vurderingen skal inddrages alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

Desuden skal Aarhus Kommune ved ny bebyggelse vurdere om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Vurderingsgrundlaget er oplysningerne afgivet ved indsendelse af det digitale ansøgningsskema med nr. 244475 via husdyrgodkendelse.dk.

Bestemmelserne til vurdering af ansøgningen er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 14. Husdyrbruget er omfattet af bestemmelserne i lovens § 16 a, stk. 2 idet det er første gang det miljøgodkendes efter den gældende husdyrbruglov og er et IE-husdyrbrug med flere end 750 stipladser til søer.

I forbindelse med miljøvurderingen skal det ligeledes afgøres, hvorvidt det er nødvendigt at fastsætte konkrete individuelle vilkår, dels til sikring af at oplysningerne i ansøgningen fastholdes og dels til sikring af, at landbruget kan drives uden at medføre større forurening og gener end forventeligt, og som kan accepteres inden for rammerne af den gældende lovgivning.

Der henvises i øvrigt til miljøkonsekvensrapporten i ansøgers miljøtekniske redegørelse (bilag 2) for yderligere oplysninger og vurderinger.

Overordnet om det ansøgte

Front Piglets A/S, Borumvej 105, 8471 Sabro har den 21-03-2024 søgt om miljøgodkendelse af husdyrbruget i forbindelse med en udvidelse af produktionsarealet af husdyrbruget på Borumvej 105, 8471 Sabro. Det ansøgte omfatter en udvidelse af produktionsarealet på husdyrbruget fra de eksisterende 5.424 m² til 5.680 m².

Husdyrbruget er i dag omfattet af følgende afgørelser vedrørende tilladt dyrehold, stalde og opbevaringsanlæg:

- Miljøgodkendelse fra 4. juni 2003 meddelt efter § 33 i miljøbeskyttelsesloven.
- Revurdering af § 33 miljøgodkendelse af 27. februar 2013.
- 2. revurdering af § 33 miljøgodkendelse af 17. maj 2023.

Miljøgodkendelsen fra 2003 og revurderinger fra hhv. 2013 og 2023 bortfalder, når denne miljøgodkendelse er trådt i kraft, det vil sige når miljøgodkendelsen er meddelt og offentliggjort.

Erhvervsmæssig nødvendighed

Ifølge § 40, stk. 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal kommunen ved ny bebyggelse vurdere om det ansøgte byggeri er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Det er kommunens generelle vurdering, at byggeri til brug for husdyrbrug i langt de fleste tilfælde vil være erhvervsmæssigt nødvendigt⁷, men at der skal foretages en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde. Det fremgår af tidligere nævnsafgørelser på husdyrområdet, at for eksempel meget store landbrugsbygninger med industriel karakter, fællesanlæg for drift af flere ejendomme, eller relativt stort byggeri til brug for mindre hobbybrug, ikke anses som erhvervsmæssigt nødvendige for driften af en landbrugsejendom.

Husdyrbruget er placeret på en ejendom med landbrugspligt. Ved udvidelse bygges to nye klimacontainere med et samlet grundareal på 256 m² i umiddelbar tilknytning til den eksisterende stald på ejendommen. Ansøger har oplyst, at de to klimacontainere skal anvendes til aflastning af farestald og til højne dyrevelfærden.

Det er kommunens vurdering, at byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt. Det nye byggeri har efter kommunens vurdering ikke industriel karakter og fremtræder heller ikke uforholdsmæssigt stort i forhold til husdyrbrugets størrelse. Her lægges vægt på, at de to klimacontainere er meget små sammenlignet med resten af bygningsmassen, ligger i umiddelbar tilknytning til staldene og desuden ligger skjult bag anlægget.

At det nye byggeri efter kommunens vurdering ikke har industriel karakter, beror på en vurdering af det samlede projekt, herunder staldenes størrelse og højde. Den eksisterende bygningsmasse for staldanlægget alene er på 6.909 m². De to klimacontainere vil være lavere end de eksisterende stalde, og have et grundareal på 256 m² stald.

⁷ Dette er også Miljøstyrelsens vurdering jf. styrelsens vejledning til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 14.

Stalde, opbevaringsanlæg m.v.

I bilag 1 ses en situationsplan over husdyrbruget inklusive stalde og opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

De nye klimacontainere placeres i umiddelbar tilknytning til de eksisterede stalde. Der er stillet vilkår om størrelse af produktionsareal (vilkår nr. 1) og opbevaringsanlæg (vilkår nr. 2) på husdyrbruget. Vilkårene giver også oversigt over anlæggenes tekniske data.

Afstandskrav

Husdyrbruglovens §§ 6 og 8 indeholder generelle afstandskrav, som gælder ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyranlæg og opbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening. I det følgende diagram er disse krav vist. Desuden skal der ved etablering af opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning være mindst 100 m til åbne vandløb samt søer, der er større end 100 m² jf. § 8 stk. 2.

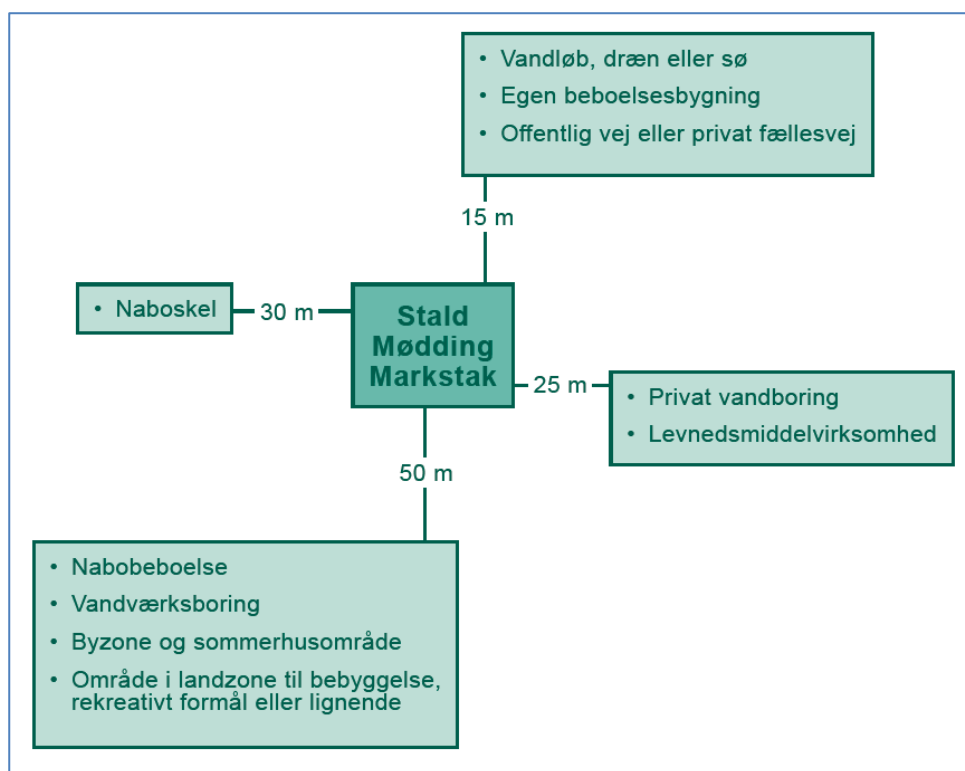

Diagram: Generelle afstandskrav, som gælder ved etablering af husdyranlæg, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg og udvidelse eller ændring heraf, der medfører forøget forurening. Ved "byzone og sommerhusområde" forstås eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde. Ved "område i landzone til bebyggelse, rekreativt formål eller lignende" forstås område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende

Projektet overholder afstandskravene i §§ 6 og 8 i husdyrbrugloven. Det skal nævnes, at kommunen ikke har konkret kendskab til placering af alle dræne på ejendommen, og det skal sikres i forbindelse med etablering af de nye stalde, at afstanden bliver mindst 15 m til dræn. Dette er fastholdt ved vilkår.

Gødningsopbevaring og -håndtering

Opbevaringsanlæg skal i henhold til gældende husdyrgødningsbekendtgørelse have en tilstrækkelig kapacitet, hvilket normalt svarer til mindst 9 måneders tilførsel. Kravet kan også opfyldes ved at der foreligger 5-årig skriftlig aftale om afgivelse eller opbevaring på anden ejendom.

Ansøger har oplyst, at der årligt vil kunne produceres ca. 8.640 m³ gylle inklusive rengøringsvand og drikkevandsspild. Den samlede opbevaringskapacitet i de 3 gyllebeholdere, fortanke og gyllekanaler er oplyst til 9.550 m³, svarende til 13 måneders opbevaring.

Beholder	Overfladeareal	Kapacitet
Gyllebeholder v. gården 2000	372 m ²	2000 m ³
Gyllebeholder over vejen, øst 4000	1.008 m ²	4000 m ³
Gyllebeholder over vejen, vest 3000	925 m ²	3000 m ³
Gyllekanaler		550 m ³
	I alt	9.550 m³

Terrænet omkring gyllebeholderne er relativt fladt, med hældninger under 6 grader. Der er over 100 m til vandløb og søer over 100 m². Der er mere end 100 m til nærmeste vandforsyningsboring. Nærmeste dræn, som kommunen har kendskab til, er placeret 120 meter fra eksisterende gyllebeholdere nord for Borumvej.

Der er krav om udarbejdelse af beredskabsplan, som beskrevet herunder i afsnittet Særregler for IE-husdyrbrug.

Aarhus Kommune vurderer ud fra dette, at der ikke vil være en væsentlig miljørisiko forbundet med håndtering og opbevaring af flydende og fast husdyrgødning for jord, grundvand eller overfladevand

Landskabelige hensyn

Aarhus Kommune har vurderet det nye byggeris placering og udformning i forhold til de landskabelige, geologiske og kulturhistoriske værdier.

Området, hvor ejendommen er beliggende, kan karakteriseres som dallandskab, der er karakteriseret ved en tydelig terrænform og en mosaik af forskellige former for arealanvendelse, der afspejler terræn og jordbundsforhold.

Ejendommens bygninger er ikke omfattet af beskyttelsehensyn i forhold til kirker, søer, åer, fortidsminder, strande, kyster eller skove. Ejendommens bygninger ligger ikke i et fredet område.

Ejendommens bygninger er beliggende uden for områder med bevaringsværdige landskaber, jf. Aarhus Kommuneplan 2021. Nærmeste område med bevaringsværdige landskaber er Lyngbygård Ådal, der ligger umiddelbart syd for anlægget. Nærmeste kulturmiljø er Borum, som ligger i en afstand af 500 m fra ejendommens bygninger. Nærmeste område med særlig geologisk værdi ligger ca. 5 km fra ejendommens bygninger.

Kommunen har lagt vægt på, at det nye byggeri giver indtryk af at være en integreret del af den samlede ejendom. Samlet finder kommunen ikke anledning til at stille særlige vilkår til byggeriet.

Det er Aarhus Kommunes vurdering, at der med de stillede vilkår ikke vil ske en væsentlig påvirkning af landskabet som følge af opførelse af de to klimacontainere.

Alternativer

Ansøger har vurderet, at der ikke er relevante alternative placeringer til klimacontainerne, da det primære formål er at aflaste farestalden. Aarhus Kommune vurderer, at klimacontainerne principielt godt kunne flyttes længere mod syd, men i så fald vil de være mere synlige fra S-SV. Desuden er placering optimal ift. at kunne aflaste farestalden, hvilket er hovedformålet med klimacontainerne.

Aarhus Kommune vurderer samlet set ikke at en alternativ placering længere mod syd som værende bedre end det ansøgte projekt.

0-alternativet

0-alternativet består i, at udvidelsen ikke blev gennemført, og at husdyrbruget drives videre med maksimal årlig produktion på 1.806 årssøer (til 7,4 kg) svarende til 406,9 DE.

Det ville, anfører ansøger i bilag 2, have den konsekvens, at produktionen på ejendommen fortsætter efter gældende miljøgodkendelse. Dette vil medføre at beregningerne af emissionerne fra anlægget fortsat vil være efter gammel lovgivning og ikke efter nyeste opdaterede viden.

Hvis der ikke meddeles godkendelse, vil ejendommen fremadrettet være begrænset i at udvikle effektivitet i staldene grundet krav til godkendt antal dyr og ikke godkendt produktionsareal, som godkendelser gives efter i nugældende lovgivning.

Det vil heller ikke være muligt at opsætte to klimacontainere som skal aflaste farestalden og højne dyrevelfærden.

Den generelle udvikling i landbrugssektoren går mod større og mere effektive husdyrbrug for at kunne optimere indtjeningen. Hvis husdyrbruget ikke gives mulighed for at få en miljøgodkendelse baseret på produktionsareal i staldene, herunder udvide med to klimacontainere, vil husdyrbruget ikke kunne udnytte staldanlægget optimalt.

Kommunen vurderer, at 0-alternativet, dvs. fastholdelse af et konstant produktionsniveau, undertiden kan medføre begyndende afvikling af en husdyrproduktion. Samfundsmæssigt kan afvikling af husdyrproduktioner medføre færre arbejdspladser, på husdyrbrugene og i følgevirkningerne, med den følge, at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Med hensyn til miljøpåvirkning og nabogener for udvidelsen set i forhold til 0-alternativet, er det kommunens vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde risiko for en væsentlig påvirkning af det omgivende miljø, eller væsentlig større gener for naboer end ved den nuværende produktion – jf. øvrige afsnit i miljøgodkendelsen.

Natur

Aarhus Kommune har vurderet, hvorvidt der i forbindelse med husdyrbruget er behov for en beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning.

Kommunen inddrager i en sådan vurdering alle eventuelle etableringer, udvidelser og ændringer af et husdyrbrug, som er godkendt, tilladt eller afgjort ved anmeldelse inden for de seneste 8 år. For det konkrete husdyrbrug er der ikke foretaget etablering, udvidelse eller ændring inden for de seneste 8 år, bortset fra det projekt, der indgår i denne miljøgodkendelse.

Natura 2000-områder (kategori 1 natur)

Kategori 1 natur omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturområder, som er beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder og er omfattet af udpegningsgrundlaget, samt heder og overdrev, som er beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder og som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Staldanlægget ligger i en afstand af mere end 5 km fra de internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-område) nr. 232, Lillering Skov, Stjær Skov, Tåstrup Skov og Tåstrup Mose, samt område nr. 233, Brabrand Sø med omgivelser (se figur 1)

Kommunen har vurderet, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering i forhold til Natura 2000-området, idet anlægget ligger langt fra Natura 2000-området. Det er via beregning dokumenteret, at totaldeposition fra staldanlægget vil være 0,0 kg N/ha/år på Natura-2000 området. Projektet overholder således den maksimalt tilladte totaldeposition⁸ jf. § 27 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

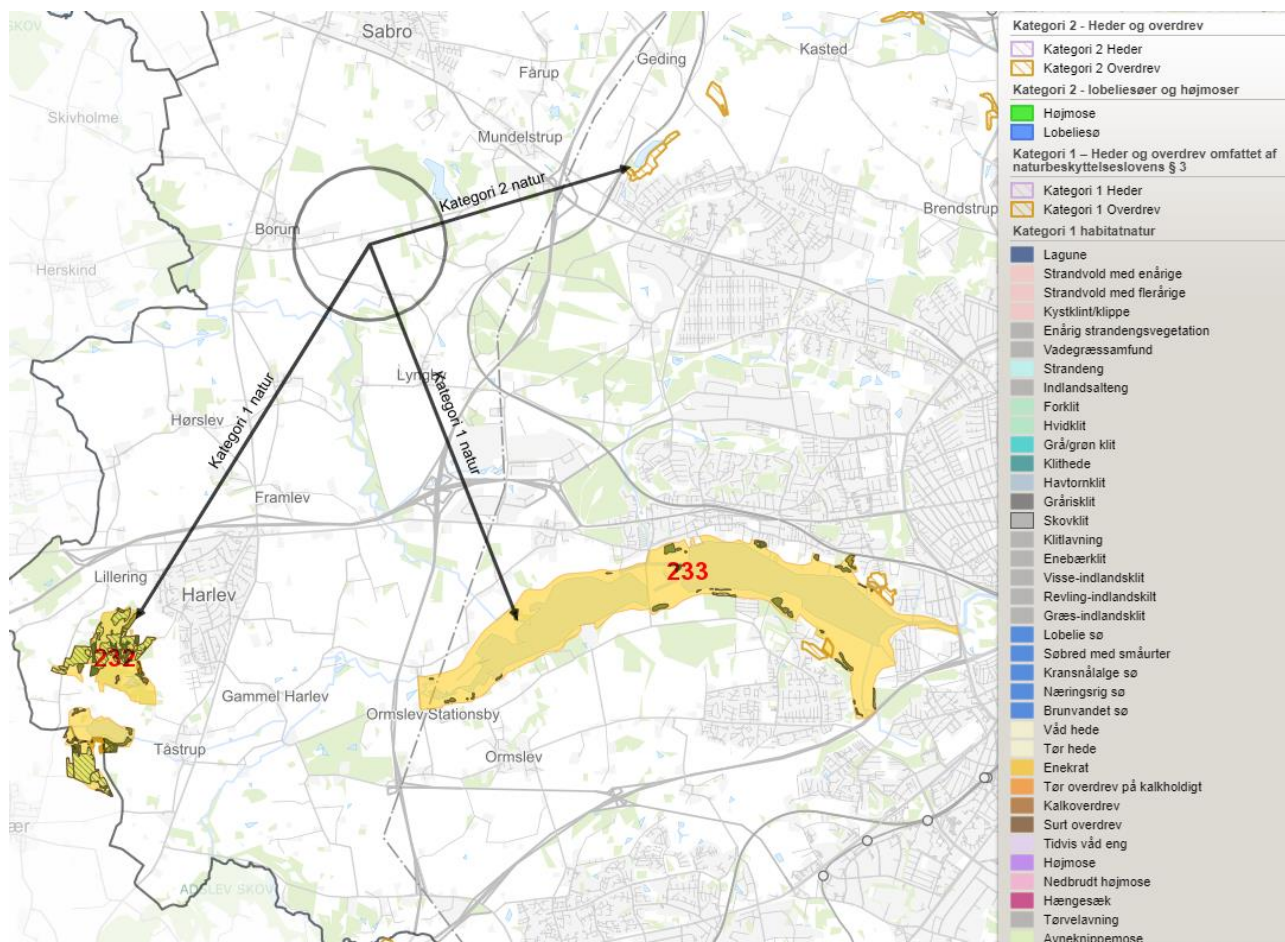
Ammoniakfølsomme naturtyper (kategori 2 natur)

Kategori 2 natur er følgende ammoniakfølsomme naturområder, som er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder: højmoser, lobeliesøer, heder over 10 ha i størrelse, og overdrev over 2,5 ha i størrelse.

Staldanlægget ligger ca. 3,5 km V-SV for et overdrev på over 2,5 ha, som er nærmeste område med kategori 2 natur, jf. § 7, stk. 1, nr. 2 i husdyrbrugloven. Ifølge beregninger i det digitale ansøgningssystem vil totaldepositionen som følge af ammoniakemission fra staldanlægget efter revurderingen være 0,1 kg N/ha/år på den del af naturområdet, som ligger nærmest staldanlægget. Projektet overholder således den maksimalt tilladte totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år i henhold til § 28 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Aarhus Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt, hvorfor der ikke skal stilles yderligere vilkår.

⁸ Den maksimalt tilladte totaldeposition til kategori 1 natur er 0,2 kg N/ha/år, 0,4 N/ha/år, eller 0,7 N/ha/år afhængigt af, hvor mange husdyrbrug, som er lokaliseret i nærheden af naturområdet og påvirker det med ammoniakemission.

Figur 1: Kategori 1 og 2-natur. Omkring anlægget er der med en cirkel angivet en afstand på cirka 1 km. Denne er vist mere detaljeret på figur 2.

Regional og lokal natur (kategori 3 natur)

Kategori 3 natur omfatter heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove beliggende uden for de internationale naturbeskyttelsesområder, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2.

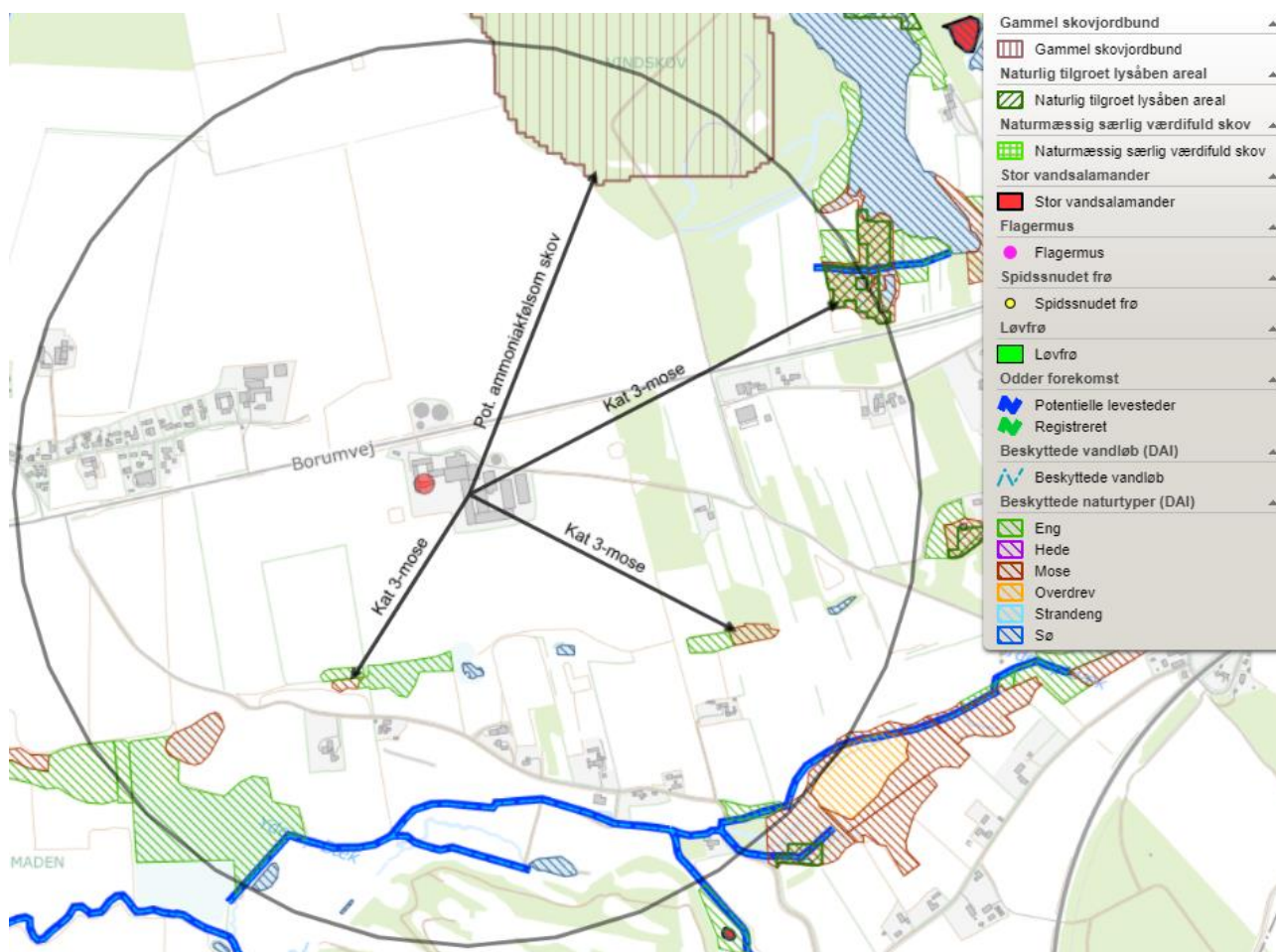
Kommunen kan i særlige tilfælde stille krav vedrørende den maksimale merdeposition med ammoniak på kategori 3 natur. Kravet til den maksimale merdeposition af ammoniak fra et husdyrbrug kan dog ikke være under 1,0 kg N/ha/år. Ved særlige tilfælde forstås, at der skal være tale om en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Det vil sige, at kommunen har mulighed for at stille krav, når der er tale om et område med høj naturkvalitet og/eller, at området er særligt udpeget i kommuneplan eller er omfattet af fredning eller planlagt naturplejeindsats. I øvrigt har kommunen kun mulighed for at stille krav, når ammoniakbidraget fra husdyrbruget ikke er helt uvæsentligt i forhold til den påvirkning af næringsstoffer, naturområdet modtager fra andre kilder.

Inden for en radius på ca. 1 km omkring staldanlægget er der en række moser, enge, vandløb og små søer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Desuden er der ammoniakfølsom skov, som sammen med overdrev og moserne hører under kategori 3 natur. Se figur 2.

Cirka 600 meter SØ for staldanlægget, ligger der en mose, som er nærmeste kategori 3 natur og beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Merdeposition på naturområdet vil blive 0,0 kg

N/ha/år, jf. beregning i det digitale ansøgningsystem. Da merdepositionen af ammoniak er mindre end 1,0 kg N/ha/år, vurderes det ansøgte ikke at kunne medføre en tilstandsændring af naturområderne.

Cirka 650 NØ for staldanlægget ligger der en ammoniakfølsom skov, som er kategori 3 natur. Merdeposition på naturområdet vil blive 0,0 kg N/ha/år, jf. beregning i det digitale ansøgningsystem. Da merdepositionen af ammoniak er mindre end 1,0 kg N/ha/år, vurderes det ansøgte ikke at kunne medføre en tilstandsændring af naturområderne.

Figur 2: Nærmeste beskyttede natur omkring anlægget består af natur beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 (enge, søer, vandløb og moser) og kategori 3 natur (ammoniakfølsomme skove og moser). Der er ikke registreret Bilag IV-arter inden for 1 km af anlægget, men vandløbet er potentielt levested for Odder. Den sorte cirkel viser ca. 1000 m til staldanlæg.

Der er ikke registreret sjældne arter (fredede, rød- eller gullistede arter) inden for 1 km omkring staldanlægget (figur 2). Der er dog et vandløb, det er potentielt levested for Odder. Kommunen har ud fra afstanden fra anlægget til levestedet vurderet, at projektet ikke medfører væsentlige forringelser af levestedet som følge af ammoniakemission fra anlægget.

Det er samlet kommunens vurdering, at den øgede ammoniakemission fra anlægget ikke vil medføre tilstandsændringer af beskyttet natur eller forringelse af levesteder for eller forekomst af sjældne arter.

Lugt

Ved etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug skal geneafstand for lugt overholdes til tre kategorier af omkringboende: enkeltbolig i det åbne land, samlet bebyggelse, og byzone.

Aarhus Kommune har beregnet geneafstand for hver kategori og har sammenlignet med den fysiske afstand til de omkringboende, som er tættest på i hver af de tre kategorier.

Det maksimalt tilladte geneafstand er vist i tabel 1. Det maksimalt tilladte geneafstand er overholdt, når geneafstanden er mindre end den vægtede gennemsnitsafstand fra stald til geneområde. Lugt er beregnet i det digitale ansøgningssystem ud fra oplysningerne om den ansøgte husdyrproduktion. Der korrigeres for vindretning, afstand til stalde, og eventuelle andre husdyrbrug i nærheden. Beregning foretages både efter Miljøstyrelsens lugtmodel i odour units (OUE) og efter FMK-modellen i lugtenheder (LE).

Nabokategori	Maksimalt tilladt geneafstand	Geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Maksimalt tilladt geneafstand overholdt?
Enkelt bolig uden landbrugspligt				
Yderupvej 20	15 OUE eller 10 LE pr. m ³	187 m	494,4 m	Ja
Samlet bebyggelse, eller område i landzone udlagt til bolig, blandet bolig- og erhvervsformål, eller offentlige formål, herunder rekreative formål				
Langelinie 79	7 OUE eller 3 LE pr. m ³	481,5 m	526 m	Ja
Byzone, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde				
Mundelstrup By, Fårup	5 OUE eller 1 LE pr. m ³	664,6 m	3172,7 m	Ja
Sabro By, Sabro			2677,3 m	Ja
Sabro By, Sabro			2358,3 m	Ja
True By, Brabrand			3149,7 m	Ja

Tabel 1: Det maksimalt tilladte geneafstand for lugt, samt geneafstand og vægtet gennemsnitsafstand i forhold til enkelt bolig, samlet bebyggelse og fremtidig byzone eller sommerhusområde. Geneafstand er overholdt, når geneafstand er mindre end den vægtede gennemsnitsafstand fra stalde til geneområde. Tabellen viser for hver nabokategori den længste af de to geneafstande, som beregnes med henholdsvis Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen.

De maksimalt tilladte geneafstande for lugt er overholdt i forhold til enkelt boliger uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone, se nedenstående tabel (tabel 1). Der er stillet vilkår om staldenes størrelse og størrelse på gødningsopbevaringsanlæg.

Der er beregnet en konsekvenszone for lugt, det vil sige en zone indenfor hvilken, de omkringboende vil kunne blive udsat for lugtemission af en vis styrke. Konsekvenszonens afstand er 852 m. Beboere indenfor denne zone er blevet orienteret med mulighed for at udtale sig i sagen, inden der blev truffet afgørelse.

Det er ud fra de beregnede geneafstande og de stillede vilkår Aarhus Kommunes vurdering, at der ikke er risiko for væsentlige lugtgener i forhold til de omkringboende.

Belysning, støv, støj og skadedyr

Ansøger har oplyst, at lyset i staldene reguleres af ejer og ansatte, og at der kun vil være lys i staldene når der er driftspersonale til stede. Der er etableret LED-belysning i staldene, og al udendørs belysning er sensorstyret. Der er desuden ikke opsat udendørs lamper på eksisterende anlæg der kan medføre lysgener for omkringboende. Det er kommunens vurdering, at der på baggrund af afstanden til de omkringboende ikke vil være risiko for væsentlige gener fra belysning.

De primære kilder til støv vil efter ansøgers oplysninger (bilag 2) være foderblanding, foderlevering og transport. Det er kommunens vurdering, at der på baggrund af afstanden til de omboende ikke vil være risiko for væsentlige støvgener.

De væsentligste støjkilder på ejendommen udgøres primært af ventilationsanlægget, kompressor, mølleri, gyllepumpe, pålæsning af dyr, forarbejdning og transport af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen. Kompressor til foderanlægget vil køre flere gange i døgnnet i forbindelse med udfodring. Faciliteter til foderblanding samt udfodring er placeret indendørs i isoleret hus og det vil være usandsynligt at disse vil give anledning til støjgener udenfor ejendommen.

Kommunen har vurderet, at de omboende kan sikres mod væsentlige støjgener ved at stille vilkår om overholdelse af konkrete støjgrænser samt vilkår om, at der skal foretages målinger, hvis der skulle opstå begrundet tvivl om, hvorvidt ejendommens drift kan leve op til de fastsatte grænser.

Rystelser kan i særlige tilfælde være til gene fra en virksomhed eller landbrug, afhængigt af, hvilke aktiviteter, der foretages, samt afstanden til de omkringboende naboer. Der er for det konkrete husdyrbrug ikke oplyst om aktiviteter, som i særlig grad skulle frembringe vibrationer, rystelser eller lavfrekvent støj. Jævnfør husdyrbrugloven er afstandskravet for etablering, ændring eller udvidelse af staldanlæg, gødningsopbevaringsanlæg og ensilagepladser 50 meter til nærmeste nabobeboelse. For det konkrete husdyrbrug er der over 400 meter til nærmeste nabobeboelse. Det er på den baggrund kommunens vurdering, at der ikke er risiko for væsentlige gener fra rystelser.

Hvis der mod forventning skulle opstå gener fra belysning, støv eller rystelser, vil kommunen kunne påbyde, at problemet bliver undersøgt.

Der er stillet vilkår om effektiv forebyggelse og bekæmpelse af fluer i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet.

Forebyggelse af flueplage kræver efter de gældende retningslinjer først og fremmest en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne. God staldhygiejne indebærer, at man dagligt fjerner rester af gødning og foder nær skillevægge og langs kanter af render til automatiske gødningsanlæg. Aktiv bekæmpelse af fluer består f.eks. af mekanisk bekæmpelse med lim- og lysfælder, biologisk med snyltehvepse og rovfluer, eller ved kemisk bekæmpelse, hvor larvecider er den grundlæggende metode. Ansøger har oplyst (bilag 2), at fluegener bekæmpes efter behov med rovfluer.

Det er Aarhus Kommunes vurdering, at der med de i ansøgningen angivne forhold og det stillede vilkår ikke er væsentlig risiko for gener fra skadedyr.

Affald, olie og kemikalier

Affaldsfraktioner fra ejendommen samt håndtering af affald fremgår af ansøgers miljøtekniske beskrivelse (bilag 2). Døde dyr kan ikke ses fra offentlig vej, overdækkes med kadaverkappe og er placeret således, at de ikke ligger til gene for forbipasserende. Døde dyr bortskaffes til DAKA med afhentning hver uge. Placering af døde dyr er langt fra de omboende.

Affaldshåndtering er omfattet af de til enhver tid gældende affaldsregulativer for Aarhus Kommune. Alt affald fra husdyrbruget skal opsamles, opbevares og transporteres efter reglerne i affaldsregulativerne.

Der er 3 olietanke på ejendommen. Olietankene er placeret udendørs på fast og stabilt underlag.

Kemikalier opbevares i og bortskaffes i henhold til Aarhus Kommunes regulativer. Husdyrbruget Borumvej 105 drives uafhængigt af markdriften på samme adresse, hvorfor der ikke er sprøjtemidler på ejendommen.

Husdyrbrugets har ingen vaskeplads til eventuel påfyldning og vask af maskiner ved brug af sprøjtemidler. Bestemmelser om indretning og placering af vaskepladser og om håndtering af sprøjtemidler fremgår af vaskepladsbekendtgørelsen⁹. Der er stillet vilkår vedrørende opbevaringen af et eventuelt oplag af olie og kemikalier på virksomheden, herunder om etablering af spildsikring.

Det er ud fra ovenstående kommunens vurdering, at håndtering og opbevaring af affald, olie og kemikalier, med de stillede vilkår kan foretages uden at medføre væsentlig risiko for påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand.

Transport

Aarhus Kommune har vurderet de gener, der er forbundet med transport i forbindelse med husdyrbrugets drift.

Antallet af transporter til og fra ejendommen fremgår af den miljøtekniske beskrivelse. Der vil som følge af udvidelsen af produktionen på ejendommen ikke ske ændringer i antallet af årlige transporter.

Det er kommunens vurdering, at transporten til og fra anlægget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener i nærområdet. Det bemærkes i øvrigt, at transport på veje skal ske i overensstemmelse med anden lovgivning herunder færdselsloven.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Kravet om anvendelse af BAT-teknologi bygger på det princip, at husdyrbruget ved udvidelser eller ændringer skal forebygge og begrænse forurening fra produktionen ved anvendelse af den bedste, tilgængelige teknologi – bedre kendt som "BAT-teknologi".

Hvilken teknologi der anses for BAT-teknologi, fastlægges af Miljøstyrelsen ud fra afprøvninger af forskellige teknologier for bl.a. renseeffekt og økonomi. Herefter foretages for alle teknologier en afvejning af renseeffekt over for prisen på teknologien for at sikre, at teknologien ikke er uforholdsmæssigt dyr i forhold til dens effektivitet. Teknologier kan altså blive afvist som BAT-teknologi, fordi de er for ineffektive, eller fordi de er for dyre.

Ved fastlægningen af, hvad der anses for BAT-teknologi, anlægges den betragtning, at større virksomheder i branchen generelt må forventes at have bedre økonomiske muligheder end små for at anvende forureningsbegrænsende teknologi i produktionen. BAT-kravet fastsættes derfor strammere for større husdyrbrug end for små (proportionalitet).

I ansøgninger med en årlig emission af ammoniak på mere end 750 kg, beregnes hvad emissionen ville være i den ansøgte drift, hvis BAT-teknologi blev anvendt. Dette niveau kaldes "BAT-niveauet" for den pågældende ansøgte drift og er det niveau, som skal overholdes i den ansøgte drift. Ansøger er frit stillet til at anvende en godkendt teknologi til at bringe emissionen ned på BAT-niveau.

⁹ Bekendtgørelse nr. 1401 af 26. november 2018 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.

Emission

For emission af ammoniak er der på baggrund af fastlagte emissionsfaktorer for dyretyper og staldtyper beregnet et BAT-niveau for staldene på 6.850 kg pr år, samt et BAT-niveau for gyllebeholderne på 922 kg pr. år. Det vil sige, at BAT-niveauet, som ikke må overskrides, er 7.772 kg/år for hele husdyrbruget.

Stalde og lagre:	Type:	Areal (m ²)	Emissionsfaktor (kg NH ₃ -N / (m ² ·år))	BAT-krav (kg NH ₃ -N / år)	Faktisk emission (kg NH ₃ -N / år)
Farestalde	Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv.	1.654 m ²	1,3	2.150	2150
	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv.	202 m ²	0,66	133	133
Drægtighedsstald	Søer, gold og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	1.857 m ²	1,2	2228	2228
Løbe- og drægtighedsstald	Søer, gold og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	343 m ²	1,2	412	412
	Søer, gold og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv.	1.368 m ²	1,3	1778	1778
Ny klimacontainer 1	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	128 m ²	0,58	74	71,7
Ny klimacontainer 2		128 m ²	0,58	74	71,7
Stald total				6850	6845
Gyllebeholder v. gården 2000	Gyllebeholder	372 m ²	0,4	150	150
Gyllebeholder over vejen øst 4000	Gyllebeholder	1.008 m ²	0,4	403	403
Gyllebeholder over vejen vest 3000	Gyllebeholder	925 m ²	0,4	370	370
Lager total				922	922
Stald og ager total				7.772	7.767
BAT overholdt				Ja	

BAT-krav for staldene pr. m² fremgår af BAT fanebladet i den digitale ansøgning. Desuden er kravene beskrevet særligt beskrevet i bilag 3, afsnit 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, også mht. opbevaringslagre.

Dette skal sammenlignes med produktionen i den ansøgte drift, der udgør 7.767 kg om året. Beregningen er lavet ud fra de husdyrtekniske data om bedriften, som indgår i ansøgningen, og som fremgår af vilkår nr. 1 og 2. Det er konstateret, at BAT-niveauet for emission af ammoniak er overholdt.

BAT for IE-husdyrbrug og særlige vilkår

Ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse af et IE-husdyrbrug skal kommunen i henhold til § 42 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen sikre sig, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at:

1. der ud over iagttagelse af kravet i § 26 er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
2. energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
3. mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,

4. *produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt,*
5. *affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages, og*
6. *der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik*

Se redegørelse i ansøgers miljøtekniske beskrivelse (bilag 2). Der er stillet vilkår om bl.a. staldsystemer.

Der er Kommunes vurdering, at BAT er anvendt i et tilstrækkeligt omfang i projektet. Kommunen har sikret sig, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at det kan leve op til kravene om BAT for IE-husdyrbrug.

Kommunen skal desuden stille særlige vilkår til IE-husdyrbrug om punkter, som i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 43 er angivet med nr. 7-13.

7) Placering af husdyrbruget og aktiviteterne med henblik på at begrænse transport af dyr, materialer og husdyrgødning og at tage hensyn til den mulige fremtidige udvikling af husdyrbruget.

Der er i godkendelsen stillet vilkår om placering af stalde og gyllebeholdere, hvorved det sikres, at transport af dyr, materialer og husdyrgødning begrænses til at ske til og fra husdyrbrugets stalde, beholdere og øvrige driftsbygninger. Der er med placeringen taget hensyn til den mulige fremtidige udvikling af husdyrbruget.

8) Indretning af husdyrbruget, så de forurenede områder uden om staldanlæg samt husdyrgødnings- og ensilageopbevaringsanlæg begrænses med henblik på at reducere produktion af spildevand.

Der er i godkendelsen stillet vilkår om indretning og drift, så arealer uden om staldanlæg og opbevaringsanlæg holdes rene og fri for spild af foder-, affalds- og gødningsrester.

9) Tilrettelæggelse af husdyrbruget og driften heraf, så vandforbruget minimeres mest muligt.

I miljøansøgningen (bilag 2) er der redegjort for både vandforbrug og vandbesparende foranstaltninger. Der er stillet vilkår om, at vandforbruget løbende skal overvåges for at sikre at vandforbruget minimeres ud fra det oplyste.

10) Grænseværdier, tekniske foranstaltninger eller tilsvarende parametre.

Der er stillet vilkår om grænseværdier for støj og ammoniakemission.

11) Regelmæssig vedligeholdelse og overvågning af de foranstaltninger, der træffes for at forebygge og begrænse emissionerne fra husdyrbruget.

Der er stillet vilkår om dokumentation af regelmæssig vedligeholdelse af anlægget og opbevaringsanlæg.

12) Hvordan der ved ophør af driften skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand.

Der er stillet vilkår om nødvendige foranstaltninger ved ophør, og der henvises til kapitel 17 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

13) Begrænsning af anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen med henblik på at undgå risiko for

forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

Der er i godkendelsen stillet vilkår om vedr. håndtering af hhv. sprøjtemidler, spildevand, flydende husdyrgødning, affald, farligt affald og olie, og det er Aarhus Kommunes vurdering, at der er foretaget tilstrækkelige tiltag, med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget fra farlige stoffer og blandinger.

Formålet med vilkårene i denne godkendelse er at sikre, at husdyrbruget med det ansøgte ikke vil have væsentlig virkning på miljøet. Der er blandt andet stillet vilkår om produktionsareal i staldene, dyrearter, dyretyper, staldsystemer og -teknologi, ammoniakreducerende virkemidler, og de nævnte særlige vilkår for IE-husdyrbrug. Udover overholdelse af vilkårene skal husdyrbruget overholde andre miljøregler, herunder særregler for IE-husdyrbrug.

Særregler for IE-husdyrbrug

Særregler for IE-husdyrbrug fremgår af kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og skal overholdes som supplement til overholdelse af godkendelsens vilkår og øvrige generelle regler.

Miljøledelse § 49

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, der opfylder betingelserne i stk. 2. Stk. 2, herunder

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætte miljømål,
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljømedarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Stk. 3: IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav, der er nævnt i stk. 2, nr. 1 – 5, f.eks. digitalt eller i form af dokumenter. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Miljøledelse – oplæring af personale § 50

IE-husdyrbrug skal oplære personale, hvad angår:

- 1) Relevant lovgivning.
- 2) Transport og udbringning af husdyrgødning.
- 3) Planlægning af aktiviteter.
- 4) Beredskabsplanlægning og -styring.
- 5) Reparation og vedligeholdelse af udstyr.

Jf. stk. 2 skal IE-husdyrbruget udarbejde oplæringsmateriale, der angår de forhold der følger af ovenstående punkter. Materialet skal være tilgængelige for personalet og opdateres løbende. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende til tilsynsmyndigheden.

Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab § 51

IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser. Planen skal som minimum opfylde følgende betingelser:

Plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse

- 1) Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder).
- 2) Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere.
- 3) Forsyningssystemer til vand og foder.
- 4) Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimeret styring heraf.
- 5) Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).
- 6) Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).
- 7) Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen.
- 8) Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand.

Beredskabsplanen

- 1) En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder.
- 2) Handlingsplan for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte og kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning af møddinger og olieudslip).
- 3) Tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f.eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmætter eller ruller til olieudslip).

Kontrol, reparation og vedligeholdelse skal ske regelmæssig. Kontrol af gyllebeholdere skal som minimum gennemføres én gang årligt.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende sammen med planerne i forbindelse med tilsyn.

Hændelser og uheld § 52

Hvis der indtræffer hændelser eller uheld på et IE-husdyrbrug, der mærkbart berører miljøet, uden at hændelserne eller uheldene er omfattet af reglerne om miljøskade efter kapitel 5 a i husdyrbrugloven, skal kommunalbestyrelsen, uanset den 8-årige retsbeskyttelse efter § 40, stk. 1, i husdyrbrugloven, ved påbud foretage sådanne ændringer i vilkårene for godkendelsen af IE-husdyrbruget, som kommunalbestyrelsen finder nødvendige for at begrænse konsekvenserne for miljøet af indtrufne hændelser eller uheld og for at hindre eventuelle yderligere hændelser eller uheld.

Fodringsringskrav § 53

Kvælstof

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til EU-forordning om fodertilsætningsstoffer. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med lavt indhold af råprotein. IE-husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.

Fosfor

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og tilladt i henhold til EU-forordning om fodertilsætningsstoffer eller let fordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af fodring eller fodringsteknikker som nævnt ovenfor. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Energieffektiv belysning § 54

IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement.

Kravet indtræder ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningssystem eller belysningsanlæg.

IE-husdyrbrugene skal opbevare fakturaer for gennemførte udskiftninger i 5 år og kunne forvises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Støvemissioner fra staldanlæg § 55

IE-husdyrbrug skal for at reducere støvemissioner fra staldanlæg enten reducere støvproduktionen fra foder og strøelse, anvende en metode til at binde støv i staldanlæggene eller behandle afgangsluft fra staldanlæggene ved hjælp af et luftrensningssystem.

Overholdelse af vilkår og krav § 56

Den, som er ansvarlig for et IE-husdyrbrug, underretter straks kommunalbestyrelsen ved manglende overholdelse af godkendelsesvilkår samt de umiddelbart bindende krav til indretning og drift, IE-brug og årlig indberetning, og træffer straks de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene og kravene igen overholdes.

Årlig indberetning til kommunen § 57

IE-husdyrbrug skal engang årligt indsende følgende informationer til kommunen:

- 1) Logbøger for eventuel miljøteknologi.
- 2) Dokumentation for miljøledelsessystem (§ 49).
- 3) Logbog over gennemførte kontroller (§51).
- 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskravet (§ 53).

IE-husdyrbrug skal hvert år senest den 31. december indsende informationer til kommunen. Informationerne skal angå det forudgående kalenderår og sendes samlet til kommunen. IE-husdyrbrug skal dog ikke indsende informationerne, hvis kommunen har modtaget dem i forbindelse med tilsyn, jf. reglerne i den til enhver tid gældende miljøtilsynsbekendtgørelse.

Ophør § 58

Ved ophør af aktiviteter på IE-husdyrbrug finder kapitel 4b i lov om forurennet jord anvendelse.

Ved ophør forstås

- 1) ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,

- 2) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven,
- 3) situationer omfattet af § 59 a, stk. 2¹⁰, i husdyrbrugloven, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2 i husdyrbrugloven

IE-husdyrbrug skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurenede jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

SAMLET VURDERING

Aarhus Kommune har vurderet miljøbelastningen efter udvidelsen af husdyrbruget på Borumvej 105, 8471 Sabro. Kommunen konkluderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget, samt at det ansøgte overholder kravene i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelse. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget med overholdelse af vilkårene kan drives uden væsentlig indvirkning på miljøet.

OFFENTLIGHED OG KLAGEVEJLEDNING

Da Aarhus Kommune modtog ansøgningen, annoncerede kommunen den offentligt på Aarhus Kommunes hjemmeside i perioden 25. marts til 15. april 2024.

Udkast til miljøgodkendelse har været i høring i 30 dage fra 23. maj 2024 til 22. juni 2024 hos ansøger, relevante naboer, og andre berørte.

Høringen gav ikke anledning til bemærkninger. Den endelige miljøgodkendelse er derfor ikke ændret i forhold til udkastet, som blev sendt i høring.

Aarhus Kommunes afgørelse offentliggøres på kommunens hjemmeside den 26. juni 2024.

Ansøger har fået tilsendt godkendelsen. Øvrige parter, naboer, foreninger og organisationer er orienteret om, at afgørelsen meddeles.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via klageportalen, og afgørelsen kan påklages indtil 4 uger efter offentliggørelsen, jf. kapitel 7 i husdyrbrugloven. Det vil sige, at en eventuel klage skal være modtaget senest den 24. juli 2024 af Aarhus Kommune via klageportalen. Enhver, der har væsentlig individuel

¹⁰ En godkendelse eller en tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b bortfalder, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter godkendelsen eller tilladelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen eller tilladelsen for denne del.

interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer m.v. vil kunne klage over kommunens afgørelse.

Klagen skal indsendes via klageportalen på www.naevneneshus.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk.

Vejledning om klagegebyr, og hvordan man skal logge på og anvende klageportalen findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside på www.naevneneshus.dk. Klagen sendes gennem klageportalen til kommunen. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen. I særlige tilfælde kan du klage uden om klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget fra at bruge klageportalen, skal du aflevere klagen og en begrundet anmodning om fritagelse til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan blive fritaget.

En eventuel klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Det betyder, at miljøgodkendelsen kan tages i brug, efter den er meddelt, men det sker på eget ansvar, da Miljø- og Fødevareklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en tilladelse.

Det forudsættes, at andre nødvendige tilladelser som f.eks. byggetilladelse er indhentet, inden miljøgodkendelsen udnyttes.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen har været offentligt bekendtgjort.

BILAG 1 - OVERSIGTSKORT

Miljøkonsekvensrapport

Borumvej 105

Datablad

Landbrugets navn og beliggenhed	Borumvej 105 8471 Sabro
Matrikel nr. Ejerlav	11a Borum By, Borum
Cvr. nummer CHR-nummer Ejendomsnummer, BFE-nummer	38820648 25762 9851552
Ejer af ejendommen/ansøger Adresse Mobil E-mail	Front Piglets A/S Ib Olesen Borumvej 105 8471 Sabro 40218005 borum@frontpiglets.dk
Driftsansvarlig	Ib Olesen
Brugstype	IE-søer
Godkendelsesbetegnelse	§ 16a
Skemanummer	244475
Dato for godkendelse	
Tilsynsmyndighed	Århus Kommune
Kvalitetssikret af	
Næste revurdering af godkendelsen	

Ansøgers Konsulent:

Navn: Anne Kirkegaard, Velas
Adresse: Asmildklostervej 11, 8800 Viborg
Tlf.nr. 29634004
E-mail: aki@velas.dk

Indhold

Ikke- teknisk resumé.....	4
Beskrivelse af det ansøgte.....	5
Projektbeskrivelse	5
Husdyrbrugets beliggenhed	6
Landskabelig vurdering.....	7
Opbevaring af foder	8
Energi- og vandforbrug.....	8
Reststoffer, affald og kemikalier	8
Husdyrbrugets nabopåvirkninger og tiltag der begrænser gener	10
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	13
Alternative placeringer	14
Ansøgtes forventede virkning på miljøet (de væsentligste og kumulative påvirkninger).....	14
Begrebet BAT.....	14
Vejledende BAT- standardkrav (ammoniak)	14
Teknologivalg til opfyldelse af krav om BAT (ammoniak)	15
Renovering af eksisterende stalde	15
Bedste tilgængelige opbevaringsteknik.....	15
BAT- krav vedr. udbringning af husdyrgødning og udnyttelse af næringsstoffer i marken	16
BAT- krav Energibesparende foranstaltninger	17
BAT-krav vandbesparende foranstaltninger	19
Management på husdyrbruget.....	20
Egenkontrol	21
Natur.....	21
Alternative løsninger der er undersøgt	23
Foranstaltninger for at begrænse det ansøgtes virkning på miljøet.....	23
Befolkningen og menneskers sundhed	23
Biologisk mangfoldighed	23
Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima	25
Ophør.....	25

Ikke- teknisk resumé

Beskrivelse af det ansøgte:

Front Piglets ansøger om at få godkendt eksisterende stalde samt to nye klimacontainere på Borumvej 105 8471 Sabro. Ejendommen er og vil fremadrettet være et IE-brug og skal overholde reglerne herfor herunder bl.a. miljøledelsessystem.

Produktionsanlægget på Borumvej er indpasset i landskabet både hvad angår udformning, farvevalg samt beplantning.

Der ansøges om ny miljøgodkendelse for ejendommen for at opnå den fleksibilitet der er indbygget i nugældende lovgivning, derudover ansøges der om godkendelse til opsætning af to nye klimacontainere. Disse placeres på vestsiden af farestaldene bag eksisterende beplantning. Klimacontainerne vil derfor ikke være synlige for omkringboende samt forbipasserende.

Lugtberegningerne fra husdyrgodkendelse.dk viser at afskæringskriterierne i forhold til lugt er overholdt for nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Depositionsberegninger til natur viser at alle afskæringskriterier til de forskellige naturkategorier er overholdt.

Ansøgtes forventede virkning på miljøet:

Eksisterende bygninger med besætning, anlæg til opbevaring af foder og husdyrgødning er vurderet i forhold til bl.a.:

- Ammoniakfordampning, lugt, lys, støj og støv fra stalde og opbevaringsanlæg.
- Forbrug af vand, energi og handelsgødning.
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik.
- Opbevaring og bortskaffelse af bl.a. affald og kemikalier.
- Landskabelige og kulturhistoriske forhold.

Lugtberegningerne er foretaget i husdyrgodkendelse.dk.

Anlægget overholder kravet til BAT. BAT-kravet er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 7.772 N/år. Kravet er overholdt da der ansøges om godkendelse af eksisterende stalde. De to nye klimacontainere er indrettet med toklimastier der i sig selv er bedre end BAT-kravet.

Ejendommen ligger knap 6 km nord for Natura 2000 område nr. 233 Brabrand Sø med omgivelser. Der er taget højde for dette i beregningen af ammoniakpåvirkningen på natur. Beregningerne viser at alle krav til ammoniakdeposition er overholdt.

Foranstaltninger for at begrænse det ansøgtes virkning på miljøet:

Produktionen overholder alle gældende normer for:

- opbevaring og udbringning af gylle
- håndtering af spildevand og affald
- Støj-, støv-, og lugtbelastning af omgivelser m.v.

Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Det vurderes, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Endvidere vurderes det, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet.

Beskrivelse af det ansøgte

Projektbeskrivelse

Der søges en godkendelse efter §16 a i LBK 520 af 01/05/2019 til eksisterende stalde på ejendommen, dette ønskes for at opnå en større fleksibilitet i dyreholdet, herunder antal indenfor de enkelte dyrekategorier.

Der vil samlet på ejendommen være et produktionsareal på 5.680 m².

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Farestalde	2942	Mekanisk ventilation	6 m	(#685350) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	1654
				(#685349) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	202
Drægtighedsstald	2063	Mekanisk ventilation	6 m	(#685355) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1857
Løbe - og drægtighedsstald (sydøst)	1904	Mekanisk ventilation	6 m	(#685361) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	343
				(#685358) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	1368
Ny klimacontainer 1	128	Mekanisk ventilation	3 m	(#685364) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	128
Ny klimacontainer 2	128	Mekanisk ventilation	3 m	(#685365) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	128
Sum						5680

Drægtighedsstald:

Drægtige søer, løsgående drænet spaltegulv: 273,6 m²

Drægtige søer, løsgående, delvis spaltegulv: 1.583 m²

Indtastet i husdyrgodkendelse, skema 243982: 1.857 m²

Farestald:

50 farestier, delvis spaltegulv (1,55 m x 2,6 m) 201,5 m²

200 farestier, fulddrænet gulv (1,55 m x 2,45 m) 759,5 m²

232 farestier, fulddrænet gulv (1,50 m x 2,57 m) 894,4 m²

Indtastet i husdyrgodkendelse, skema 243982: 1.856 m²

Løbe- og drægtighedscontainer:

Drægtige søer, individuelt opstaldet, delvis spaltegulv	1.368 m ²
Indtastet i husdyrgodkendelse, skema 243982:	1.368 m ²
Drægtige søer, delvis spaltegulv	343 m ²
Indtastet i husdyrgodkendelse, skema 243982:	343 m ²

Ny klimacontainer 1+2:

Toklimastier	128 m ²
Indtastet i husdyrgodkendelse (2 stk.), skema 243982:	256 m ²

Der ønskes opsat to nye klimacontainere, disse er placeret på anlæggets vestlige side i forbindelse med eksisterende farestalde. Klimacontainerne skal anvendes til fravænnede grise som er for små til klimastalden. I klimacontaineren vil de kunne få optimale betingelser og derefter flyttes videre til klimastalde.

En mulig alternativ placering vil være længere mod syd. Placering længere mod syd ikke hensigtsmæssig ift. daglige drift, og vil desuden kunne ses fra vest. Det valgte placering er således optimal.

Front Piglets driver også Gammel Viborgvej 42 og Klintrup Hedevej 15 med dyrehold. Ejendommen er derfor ikke driftsmæssigt sammenhængende med andre ejendomme.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er placeret i landzone. Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt er Yderupvej 20 der ligger ca. 450 meter øst for anlægget.

Nærmeste lokalplan som udløser samlet bebyggelse er et område udlagt til boligformål er vest for ejendommen ved Langelinie.

Der er ca. 2,2 km til nærmeste byzone ved Sabro. Derudover er der regnet til True/Mundelstrup der dog ligger lidt længere væk men i en anden vindretning.

Område	Afstandskrav	Afstand
Eksisterende eller kommuneplanlagt byzone eller sommerhusområde	50 meter	2,2 km til byzone jf. kommuneplanen.
Nærmeste samlede bebyggelse eller lokalplan	50 meter	420 m fra nærmeste staldbygning (lokalplan)
Nabobeboelse	50 meter	450 meter, Yderupvej 20
Kategori 1 og 2 natur	10 meter	Hhv. 5,1 km og 3,4 km

Anlægstype	Afstandskrav	Afstand målt fra ny bygning
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter	167 m mod NV
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter	738 m mod S
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 meter	370 m mod S (§3 sø)
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	112 m mod N
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	> 100 m
6) Beboelse samme ejendom	15 meter	55 m
7) Naboskel	30 meter	329 m mod S
8) Nærmeste nabo	50 meter	515 m mod NØ

Landskabelig vurdering

Det eksisterende anlæg er indpasset i landskabet og fremstår harmonisk i forhold til størrelse, placering og farvevalg. Det vurderes på den baggrund at hele anlægget er indpasset i harmoni med landskabet omkring ejendommen.

De to nye klimacontainere er lavere end eksisterende bygninger og placeres ved noget beplantning i forbindelse med eksisterende færestalde. Det vurderes ikke at klimacontainerne vil kunne ses i landskabet.

Ejendommen er beliggende i et bølgende til storbakked morænelandskab. Agerlandskabet er præget af et intensivt agerlandbrug med relativt store markfelter, afgrænset af læhegn. Området rummer desuden spredt bevoksning og fritliggende gårde. Flere steder er gårdene lagt sammen til store landbrug.

Gårdanlægget er ikke placeret højt i landskabskurverne således det er synligt fra længere afstand. Desuden findes der spredt opvoksede læhegn og bevoksning omkring ejendommen i de naturlige markskel. Læhegnene er med til at bryde billedet i landskabet og vil til dels dække for anlægget set fra forskellige vinkler.

Beplantning:

Det forventes ikke at der etableres ny beplantning i forbindelse med denne godkendelse.

Samlet set vurderes det at den eksisterende bebyggelse samt nye klimacontainere, ikke vil forringe de landskabelige værdier i området. Det vurderes, at der ikke er behov for at stille særlige vilkår i forhold til beliggenhed og planmæssige forhold. Det vurderes endvidere, at anlægget er afskærmet og tilpasset godt i landskabet.

Opbevaring af foder

Foder: Der anvendes tørfoder til grisene på ejendommen, foderet produceres på ejendommen.

Alt foder produceres på ejendommen.

Energi- og vandforbrug

Nudrift	
Årligt elforbrug	750.000 Kwh
Årligt forbrug af vand,	21.000m ³

Ansøgt drift	
Årligt elforbrug	760.000 Kwh
Årligt forbrug af vand.	21.000 m ³

Reststoffer, affald og kemikalier

Fast affald

Generelt bemærkes, at al affald vil blive bortskaffet i henhold til kommunens affaldsregulativ. Beskrivelse af opbevaringsforhold og anslåede affaldsmængder i nudrift og ansøgt produktion er vist herunder.

	Mængde nudrift (kg el. tons)	Mængde Ansøgt (kg el. tons)	Opbevaring	Bortskaffelse
Forbrændingsegnet affald.	7 sække/uge	7 sække/uge	I teknikrum	Egen transport til genbrugsplads
Jern	1-2 t/år	1-2 t/år	I maskinhus	Afhændes til skrothandler
Lystofrør og elsparepærer	20 stk./måned	20 stk./måned	Samles i teknikrum	Egen transport til genbrugsplads

Spildolie	intet	intet	I maskinhus	Der er serviceaftale på olieskift. Olie bliver taget med retur af servicefirma samme dag som olieskift er foretaget.
Spraydåser	30 stk./måned	30 stk./måned	I teknikrum	Egen transport til genbrugsplads
Medicin og kanyler			Kanyleboks	Sendes til Marius Pedersen

Affaldshierarkiet: Ved at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, kan man minimere affaldsproduktionen. Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og affaldsproduktionen skal registreres efter de gældende regler. Affald skal håndteres og bortskaffes efter det til enhver tid gældende erhvervsaffaldsregulativ for kommunen, hvilket blandt andet betyder, at oplag af affald må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak, eller medføre uhygiejniske forhold.

Det vurderes at affaldsmængden ligger indenfor det forventelige for en produktion af denne størrelse. Affald opbevares forsvarligt i lukkede beholdere på anden ejendom.

Affaldshierarkiet angiver, hvordan man som udgangspunkt opnår det bedste miljømæssige resultat, når man skal håndtere og behandle affald. Affald er i mange tilfælde en værdifuld ressource, og ved behandlingen skal det derfor overvejes, om affaldet kan forberedes til genbrug, eller om det kan genanvendes.

På nuværende tidspunkt afleveres plastik fx engangshandsker, papir og pap sammen med forbrændingseget affald, grunden til dette er at mængden ikke er ret stor, der er fx ikke større partier af plastik fra fx wrapballer.

Der kildesorteres på nuværende tidspunkt således at jern, kanyler, medicinglas, organisk affald og spraydåser afhændes kildesorteret.

Olie- og kemikalieaffald

Der opbevares olie og kemikalier på ejendommen. Affald håndteres efter Århus kommunes retningslinjer og bortskaffes til enten genbrugsstation eller godkendt aftager.

Affald fra veterinære lægemidler, hvis der er affald herfra, afleveres det på genbrugsplads.

Medicinrester og tom emballage afhændes til kommunens modtageordning for farligt affald.

Olietanke

Der findes følgende olietanke på ejendommen.

Olietank på 1.200 l fra 1971, tanken er en overjordisk tank placeret udendørs.

Olietank på 1.800 l fra 1984, tanken er en overjordisk tank placeret udendørs.

Olietank på 4.000 l fra 2003, tanken er en overjordisk tank placeret udendørs.

Døde dyr

Døde dyr afhentes efter behov. Døde dyr kan ikke ses fra offentlig vej og overdækkes med kadaverkappe.

Døde dyr er placeret således at de ikke ligger til gene for forbipasserende. Det vurderes at opbevaringen af døde dyr ikke medfører lugtgener eller uhygiejniske forhold.

Husdyrbrugets nabopåvirkninger og tiltag der begrænser gener

Lugt

Den væsentligste lugt stammer fra staldene og spredes via ventilationssystemet. Nærmeste naboejendom er beliggende 494,4 meter (vægtet gennemsnitsafstand) fra driftsbygningerne. Samlet bebyggelse og byzone er beliggende hhv. 526 meter og 2.358,3 meter (vægtet gennemsnitsafstand) fra driftsbygningerne.

Der har ikke tidligere været problemer med klager fra naboer.

Geneafstanden er beregnet til 187 m for nabo, 481,5 m for samlet bebyggelse og 664,6 m for byzone.

I husdyrgodkendelse.dk er der udarbejdet lugtberegninger.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Yderupvej 20	0	FMK	187	187	494,4	Ja
 Langelinie 79	0	NY	481,5	481,5	526	Ja
 Mundelstrup By, Fårup	0	NY	664,6	664,6	3172,7	Ja
 Sabro By, Sabro	0	NY	664,6	664,6	2677,3	Ja
 Sabro By, Sabro	0	NY	664,6	664,6	2358,3	Ja
 True By, Brabrand	0	NY	664,6	664,6	3149,7	Ja

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agro økologi I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Det vurderes, at der kan være en risiko for opformering af fluer og andre skadedyr. Det er derfor vigtigt at der opretholdes en god hygiejne, og daglig rengøring er en væsentlig parameter til bekæmpelse af fluer. Desuden er det vigtigt, at der foretages biologisk bekæmpelse af fluer i gyllekanalerne i alle staldafsnit.

Fluegener

Biologisk og kemisk fluebekæmpelse foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agro økologi. Der anvendes rovfluer i staldene.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agro økologi. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (BEK nr. 1686 af 18/12/2018)
Der er indgået sikringsordning med Ewers skadedyr.

Vurdering

Det vurderes at der er taget de nødvendige forholdsregler for rotte og skadedyrs bekæmpelse for hele anlægget.

Beskrivelse af transport

Der er en indkørsel til gårdanlægget fra offentlig vej som forgrener sig omkring de forskellige bygninger på ejendommen. Det vurderes at der ved udkørsel fra anlægget er gode oversigtsforhold.

Der køres med husdyrgødning i vækstsæsonen. Til arealerne inden for ca. 6 km anvendes der typisk gyllevogne, der laster ca. 25 tons. Til arealer længere væk anvendes lastbiler, der laster ca. 38 tons. Det årlige antal transporter med gylle ændres ikke. Det forventes ikke at blive en udfordring da alle arealer er beliggende tæt på ejendommen samt at vejnettet omkring ejendommen er i forholdsvis god stand.

Transporterne af korn vil primært foregå i høst, mens øvrige fodertransporter vil være jævnt fordelt hen over året og typisk foregå inden for alm. arbejdstid.

Det tilstræbes at holde kørslen i spidsbelastningsperioderne inden for normal arbejdstid.

Transporten af gylle til aftalearealer længere væk foregår med lastbil, som indgår naturligt i det samlede trafikbillede, uden at der vil være nævneværdige øgede gener for omgivelserne.

Transporttype	Antal transporter pr. år i nudrift	Antal transporter pr. år i ansøgt drift	Tidsinterval	Hypighed	Forskel i antallet af transporter
Lastbilstransporter					
Døde dyr	52	52	Indenfor normal arbejdstid	1 gang/uge	
Polte ind	52	52	Indenfor normal arbejdstid	1 gang/uge	
Søer ud (slagt)	26	26	Indenfor normal arbejdstid	Hver anden uge	

Smågrise (7 kg.) ud	52	52	Indenfor normal arbejdstid	1 gang/uge	
Færdigfoder	78	78	Indenfor normal arbejdstid	1,5 gang om ugen	
Gyllekørsler	113	113	Indenfor normal arbejdstid		
Traktortransporter					
Gyllekørsler	172	172	Indenfor normal arbejdstid	I sæson	uændret

Vurdering

Det vurderes at gener af transporter vil være minimale på grund af anlæggets placering samt afstande til nabobeboelser. Hovedparten af transporter til og fra ejendommen vil foregå af Borumvej. Ved kørsel med gylle vil der køres på vejene omkring anlægget, dette er i en meget begrænset periode forår og efterår når der bringes gylle ud på markerne.

Det samlede antal transporter til og fra anlægget vurderes ikke at påvirke omkringboende.

Beskrivelse af støjkilder

Der kan forekomme støj fra:

- Ventilationsanlægget
- Højtryksrensere, som primært anvendes indendørs
- Foderanlæg i foderlade

De fleste støjkilder er placeret i lukkede bygninger.

Herudover vil der forekomme støj ved transport til og fra ejendommen.

Driftsperiode for støjkilder

Ventilationsanlæg: Kører efter behov hele døgnet

Højtryksrensere: en gang om ugen.

Foderanlæg: Dagligt

Tiltag mod støjkilder

Flere af støjkilderne er placeret i lukkede bygninger, fx højtryksrensere, foderanlæg. Det forsøges så vidt muligt at holde støjperioden inden for normal arbejdstid.

Vurdering

Arbejdsgange, der kan give anledning til støj, ændres ikke og det vurderes derfor, at gener i forbindelse med støjende aktiviteter er af meget begrænset karakter. Ligeledes er støjende aktiviteter fra det eksisterende anlæg af begrænset karakter. Størstedelen af støjkilderne er placeret i lukkede bygninger og vil ikke kunne påvirke nabobeboelse grundet afstanden.

Støvgener

Det vurderes, at håndtering af foder ikke vil medføre nævneværdige støvgener for omgivelserne, da foderet køres til ejendommen og læsses af i foderlade. Halm opbevares indendørs i foderladen.

Støv fra bedriftens interne transportere samt støv fra de forskellige transportere til og fra husdyrbruget, forventes ikke at blive mere hyppigt forekommende, end de er i den nuværende drift. Det skyldes primært, at antallet af transportere øges minimalt.

Støvgener fra ejendommen vil kunne optræde i meget tørre perioder, afgrænset til forår og efterår når der køres til og fra arealerne i forbindelse med udkørsel af gylle. Ligeledes vil der i høst kunne opstå støvgener hvis der er meget tørt når der køres på grusbelagte arealer. Høst er ligeledes en begrænset periode.

Det vurderes at naboer til ejendommen ikke vil blive påvirket af støvgener, da der ikke køres på grusarealer direkte forbi naboer og omkringboende.

Samlet set vurderes det, at produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støvgener ved de omkringliggende nabobeboelser. Arbejdsgange, der kan give anledning til støv, ændres ikke i forbindelse med udvidelsen, og ovennævnte tiltag til begrænsning af støvgener er effektive. Ligeledes er støvende aktiviteter fra det eksisterende anlæg af begrænset karakter.

Rystelser

Rystelser kan i visse tilfælde være til gene fra en virksomhed eller landbrug, afhængigt af, hvilke aktiviteter, der foretages, samt afstanden til de omkringboende naboer. For det konkrete husdyrbrug er der ikke aktiviteter, som i særlig grad skulle frembringe vibrationer, rystelser eller lavfrekvent støj. Da der er relativ stor afstand til naboer, vurderes det, at der ikke er risiko for væsentlige gener i den forbindelse.

Virksomheden vil overholde grænseværdier for Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt og internt miljø fra Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9, 1997 Tabel 1 og 2.

Reststoffer

Der anvendes ikke stoffer, der fremgår af artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger

Stoffer og produkter, som er mærket med akut toksicitet eller fare for vandmiljøet, anvendes ikke uden forudgående tilladelse fra Kommunen hvis de anvendes i større mængder end det fremgår af vejledningen til de pågældende produkter eller til formål der ikke er normale på et husdyrbrug.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Opbevaringskapaciteten på ejendommen er følgende:

Gyllebeholder fra 1995 på 3.000 m³

Gyllebeholder fra 1995 på 2.000 m³

Gyllebeholder fra 2003 på 4.000 m³

Gyllekanaler ca. 550 m³

Kapacitet i alt 9.550 m³.

Der produceres ca. 8.640 m³ gylle. (Beregnet ud fra maksimal belægning indenfor dyrevelfærdskravene.)

$8.640 / 12 \times 9 = 6.480 \text{ m}^3$, kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet er dermed overholdt.

Mængden af gylle er beregnet ud fra hvor mange dyr der vurderes plads til på anlægget ud fra dyrevelfærdskravene, ovenstående er derfor en worst case beregning.

Alternative placeringer

Hvis ejendommen ikke opnår en ny godkendelse, fortsættes den nuværende drift af ejendommen. Med den eksisterende godkendelse er ejendommen begrænset af øget effektivitet i staldene.

Ansøgtes forventede virkning på miljøet (de væsentligste og kumulative påvirkninger)

Begrebet BAT

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening fra stalde eller lager. BAT- begrebet dækker endvidere over teknikker og teknologier til begrænsning af vand- og energiforbruget.

På et husdyrbrug er kvælstof, fosfor og ammoniak de væsentligste næringsstoffer, som kan give anledning til påvirkning af det omgivende miljø.

De mest betydende faktorer for omfanget af påvirkningen med næringsstoffer er valget af:

Genetik

Foderteknologi

Staldindretning

Opbevaring af husdyrgødning

Management

Udbringningsteknologi

Vejledende BAT- standardkrav (ammoniak)

BAT kravet for anlægget i forhold til ammoniaktabet er opfyldt.

Det samlede BAT krav er beregnet via husdyrgodkendelse.dk og er beregnet til 6.850 kg N fra staldene og 1.002 kg N fra gyllebeholderne.

Der er beregnet en fordampning fra staldene på 3.845 kg N og fra gyllebeholderen på 1.002 kg N

Teknologivalg til opfyldelse af krav om BAT (ammoniak)

Reduktionskravet vedr. ammoniak kan opnås ved en kombination af teknikker/ teknologier indenfor staldindretning og opbevaring af husdyrgødning.

Der er udarbejdet teknologiblade for følgende ammoniakreducerende teknikker/teknologier:

Søer:

Køling af gylle i svinestalde (< 30 % ammoniakreduktion)
Svovlsyrebehandling af so gylle (64% ammoniakreduktion)
Luftrensning (70-90 % ammoniakreduktion)

Nedenfor beskrives valget af staldsystemer, miljøteknologier og fodringstiltag til opfyldelse af Miljøstyrelsens vejledende krav om BAT- standard vilkår.

Valg af staldsystemer

En del af produktionsarealet er indrettet med delvis spaltegulv, hvilket har en lavere ammoniakfordampning end drænet gulv og spalter.

Valg af miljøteknologi

Der er ikke installeret miljøteknologi på ejendommen.

Valg af teknologi til opbevaring af husdyrgødning

I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen skal der etableres fast overdækning på nye gyllebeholdere, med mindre, der kan opretholdes et naturligt tæt flydelag. Der skal altid etableres fast overdækning hvis en ny beholder placeres inden for en radius af 300 meter fra nærmeste nabo.

Der etableres ingen nye gyllebeholdere i forbindelse med nærværende ansøgning.

Renovering af eksisterende stalde

Der er ingen planer om renovering af eksisterende staldanlæg inden for den 8-årige periode, hvorefter kommunalbestyrelsen skal foretage den første regelmæssige revurdering af det miljøgodkendte. Årsagen hertil er, at staldene er velfungerende.

I de stalde hvor dyreholdet ændres opbrydes der ikke i gulvet men der ændres i inventar.

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Husdyrgødning opbevares på følgende vis:

Gylle:

Beholderne er opført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige materialer. Beholderne er dimensioneret i forhold til kapaciteten, således at den kan modstå påvirkninger i forbindelse med omrøring, overdækning og tømning.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Ved pålæsning af gyllevogn anvendes læssekran påmonteret gyllevognen, denne anordning suger gyllen fra tanken over i gyllevognen hvilket bevirker at spild undgås.

BAT- krav vedr. udbringning af husdyrgødning og udnyttelse af næringsstoffer i marken

De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilket den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften, eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter det teknikker, der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere PH- værdi (svovlsyrebehandling).

En stor del af de virkemidler, der kan reducere ammoniaktabet i forbindelse med udbringning af husdyrgødning er allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen, der fastsætter generelle regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes. For udbringning af husdyrgødning gælder således følgende:

- Regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage)
- Gylle skal som minimum udbringes med slæbeslanger (bredspreddning forbudt)
- Gylle der udbringes på arealer uden etablerede afgrøder til høst skal være nedbragt senest 4 timer efter udbringning.
- Al udbringning af husdyrgødning på sort jord og græsmarker skal ske ved nedfældning eller en tilsvarende teknologi med samme ammoniakreduktionsprocent.

En yderligere reduktion af ammoniakfordampningen ved udbringning af husdyrgødning vil kunne nås ved krav om nedfældning af al husdyrgødning eller ved tilsætning af svovlsyre til husdyrgødningen.

Miljøstyrelsen har imidlertid vurderet, at de samfundsøkonomiske omkostninger ved nedfældning af husdyrgødning er uforholdsmæssigt høje, da nedfældning af husdyrgødning kan give skader på afgrøderne og dermed udbyttetab. Desuden vil nedfældning føre til øget udledning af drivhusgasser, da nedfældning af husdyrgødning er en mere krævende proces end alm. slangeudlægning, hvilket betyder et højere dieselforbrug. Tilsvarende vurderer Miljøstyrelsen, at svovlsyrebehandling af gylle er en uforholdsmæssig dyr teknologi at indføre alene af hensyn til miljøeffekten i marken.

På denne baggrund vurderer Miljøstyrelsen at gældende lovgivning vedr. udbringning er BAT.

Kvælstof er et vigtigt plantenæringsstof. Optimal udnyttelse af de tilførte næringsstoffer med husdyrgødningen medfører mindre udvaskning af kvælstof til grundvand og overfladevand. Teknikker til reduktion af kvælstof er derfor rettet mod at øge afgrødernes optagelse af kvælstof. Der er følgende teknikker:

- Teknikker til optimal fordeling af husdyrgødningen i marken
- Teknikker, som er målrettet mod at tilbageholde mineraliseret kvælstof i jorden udenfor afgrødernes vækstsæson
- Teknikker, som øger husdyrgødningens andel af mineralsk kvælstof i forhold til organisk kvælstof.

En stor del af de teknikker, der kan reducere udvaskningen af kvælstof i marken er allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen. Eksisterende lovgivning der tager sigte på at reducere udvaskningen af kvælstof er:

- Fastsatte harmonikrav (dvs. hvor meget husdyrgødning der må udbringes pr. ha).
- Regler for hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.
- Regler for hvor meget kvælstof der må tilføres på den enkelte bedrift totalt.
- Regler for hvor stor en andel af kvælstoffet der skal udnyttes i husdyrgødningen.
- Krav om udarbejdelse af mark- og gødningsplaner samt gødningsregnskaber.

BAT- krav Energibesparende foranstaltninger

Energiforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom, herunder hvilke teknologiske løsninger, der anvendes til begrænsning af forurening.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT- standardkrav vedr. energiforbrug.

Ifølge EU's referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det BAT at anvende følgende:

- Optimering af udformningen af ventilationssystemet i mekanisk ventilerede stalde for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren. Undgåelse af modstand i ventilationssystemer gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans.
- Anvende lavenergi-belysning.

Lys:

Lyset i staldene reguleres af ejer og ansatte, der vil kun være lys i staldene når der er driftspersonale til stede.

I staldene er der etableret LED-belysning.

Udendørs belysning er sensorstyret.

Der er ikke opsat udendørs lamper på eksisterende anlæg der kan medføre lysgener for omkringboende, dette vurderes på baggrund af den forholdsvise store afstand til omkringliggende ejendomme.

Ventilation:

Ventilationsanlægget i etablerede stalde har trinløs regulering af luftmængden via frekvensregulering af ventilationsanlæggets elmotorer.

Som minimum vil der være en frekvensreguleret (trinløs) motor pr. staldafsnit, der kan ventilere efter behov. Frekvensregulering af ventilatoren giver den mest energieffektive drift.

Ventilationsanlægget vil blive rengjort jævnligt ved vask af staldene. Ved rengøring fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Ventilationen vil blive styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.

Der gennemføres et årligt eftersyn af ventilationsanlægget, som sikrer at det kører optimalt.

Der er p.t. ikke planer om at udskifte ventilationsanlægget i de eksisterende stalde. Vil der blive behov for det på et senere tidspunkt, vil der blive valgt et strømbesparende system, såfremt det er foreneligt med ventilationsbehovet i staldene.

Foderfremstilling:

Der fremstilles foder i foderladen til produktionen på ejendommen.

Udfodring:

Dimensioneringen af ejendommens udfodringssystem er energioptimeret, hvilket betyder at der ikke bruges for meget energi på at pumpe foder rundt i rør med for stor eller for lille diameter.

Der anvendes centrifugalpumper i stedet for snekkepumper. Centrifugalpumper er mindre ressourcekrævende end snekkepumper og er derfor med til at sænke energiforbruget.

Anlægget efterses og vedligeholdes jævnligt.

Transport:

Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås.

Varme:

Kuldebroer undgås på anlægget som helhed, da det relativt nyt byggeri med effektiv isolation.

Der er god isolering af transmissionsledninger til varmt vand.

Samlet vurdering vedr. energibesparende foranstaltninger:

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at det eksisterende anlæg lever op til BAT vedrørende energibesparende foranstaltninger. Særligt kan fremhæves, at ventilationsanlægget har trinløs regulering af luftmængden via frekvensregulering af ventilationsanlægget i alle stalde.

BAT-krav vandbesparende foranstaltninger

Vandforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. vandforbrug.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre følgende:

- rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch. Til svineopstaldning løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt. I fjerkræstalde er det også vigtigt at finde balancen mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- registrering af vandbrug gennem måling af forbrug, og
- detektering og reparation af lækager.

Der anvendes følgende tiltag på ejendommen med henblik på vandbesparelse:

Vask af stalde

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand.

Der anvendes endvidere vandbesparende dysere.

Både iblødsætning og vask med højtryksrensere samt vandbesparende dysere reducerer vandforbruget ved vask.

Vanding af dyr

Der anvendes vandkopper i staldene, som ikke medfører spild af vand i samme omfang som drikkeventiler.

Overbrusningsanlæg

Der er etableret optimeret styring af overbrusningsanlæg. Det er BAT ikke at anvende mere vand end hvad der er nødvendigt. Ved optimering af anlægget kører anlægget ikke unødigt og forbruger derved ikke mere vand end hvad der er nødvendigt. Også på overbrusningsanlægget anvendes vandbesparende dysere.

Vandrør og slanger i stalde

Der er etableret stophaner på alle vandslanger.

Staldene kontrolleres dagligt for utætheder på vandrør og små reparationer udføres med det samme.

Registrering af vandforbrug

Vandforbruget opgøres en gang om året i forbindelse med årsregnskabet.

Samlet vurdering vedr. vandbesparende foranstaltninger:

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at den ansøgte husdyrproduktion, i eksisterende stalde med de ovenfor beskrevne tiltag lever op til kravene vedr. BAT i BREF-dokumentet. Der er valgt teknologier der er med til at reducere vandforbruget mest muligt. Bl.a. er der valgt vandbesparende dyser ved vask og overbrusning, og der er valgt drikkekoppper i stedet for drikkeventiler.

Management på husdyrbruget

Management på ejendommen handler om at tilrettelægge arbejdet, så produktionen kører optimalt, samtidig med at forurening begrænses og anvendelsen af hjælpestoffer minimeres.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. management.

I henhold til EU's BREF-notat af februar 2017 er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet er det BAT at:

- Identificere og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale.
- Føre journal over vand- og energiforbrug, mængde af husdyrfoder, opstået spild og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne.
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser.
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild.
- Planlægge gødsning af markerne korrekt.

På ejendommen anvendes følgende ledelses- og kontrolrutiner med henblik på styring af husdyrbrugets miljøforhold:

Alle ansatte introduceres grundigt til nye arbejdsopgaver.

De ansatte deltager i lovpligtige efteruddannelseskurser.

Alle ansatte indgår i teams, hvor sammensætningen af erfarne og nyansatte skal sikre oplæringen.

Der er udarbejdet en oplæringsplan

Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Der er opsat vandur.

Der tilsendes månedligt opgørelse af elforbrug fra energiselskabet.

Foderplaner revideres 1-2 gange om året med foderkonsulent for at sikre optimal foderudnyttelse.

Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager.

Der foretages løbende service på ventilationsanlæg/foderanlæg, elkabler og pumper af autoriseret installatør.

Der foretages rengøring af stalde og ventilationsanlæg efter fastlagt plan.

Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt.

Gyllebeholderne følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år.

Alle aktiviteter planlægges grundigt. Anlægget er indrettet på en logistisk optimal måde for transporter til og fra ejendommen såvel som den interne fordeling.

Affald fjernes løbende fra ejendommen.

Aftale med firma om rottebekæmpelse på ejendommen.

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning i form af det årlige gødningsregnskab. Regnskabet anvendes til at dokumentere husdyrbrugets størrelse og forbrug af gødning. Dette er lovkrav i Danmark.

Der udtages jordprøver ca. hver 5. år som analyseres for bl.a. fosfor- og kalkindhold for at følge jordens fosforindhold og reaktionstal (pH).

Samlet vurdering vedr. management:

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det at husdyrbruget har fokus på management.

Det vurderes, at ejendommen med ovenstående driftsrutiner lever op til kravet om BAT vedr. management/godt landmandskab i henhold til BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion).

Egenkontrol

Husdyrbruget varetager selv en del af kontrollen med den daglige drift som er følgende:

Der udarbejdes obligatorisk gødningsplan med efterfølgende gødningsregnskab

Der er produktionsopgørelser i markbrug og dyrehold, driftsregnskab samt egne løbende registreringer.

Gennemsyn af alle elinstallationer hvert 5. år.

Vand- og elforbruget vil blive fulgt løbende med henblik på at lokalisere eventuelle opståede fejl samt vurdere på muligheden for at reducere forbruget.

De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld.

Der føres logbog over flydelag i gyllebeholder

10 års kontrol af gyllebeholdere

Udarbejdelse af mark- og gødningsregnskab

Der udarbejdes kontrolplan, og føres logbog over afvigelser fra planen.

Natur

Der er følgende afstande til nærmeste områder med registreret natur:

- Kategori 1 natur: De nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder er habitatområde nr. 233 Brabrand Sø med omgivelser. Nærmeste habitatnaturtype er hede indenfor førnævnte Natura 2000 område. Nærmeste kategori 1 natur ligger ca. 5,1 km syd for ejendommen.
- Kategori 2 natur: Nærmeste kat. 2 natur er et overdrev større end 2,5 ha. ca. 3,4 km. øst for anlægget.
- Kategori 3 natur: Nærmeste område er en mose ca. 500 meter sydvest for anlægget. Derudover findes der to andre mindre moser indenfor 1.000 meter fra anlægget.

Til nærmeste kategori 1 naturområde er totalbelastningen beregnet til 0,0 kg N/ha. Der skal ikke regnes med kumulation fra andre ejendomme. Kravet til denne kategori uden kumulation med andre ejendomme, er maksimalt 0,7 kg N/ha i totalbelastning, kravet er dermed overholdt.

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3 og som er større end 2,5 ha. Totalbelastningen af dette område er beregnet til 0,1 kg N/ha. Kravet til denne kategori er maksimalt 1,0 kg N/ha i totalbelastning, kravet er dermed overholdt.

Kategori 3 natur modtager maksimalt 0,0 kg N/år/ha i merbelastning. Kravet til denne kategori er maksimalt 1,0 kg N/ha i merbelastning, hvilket er overholdt.

Beregningerne på naturområderne fremgår herunder:

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Gl. skovjordbund N	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	1,0
Mose SV	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,5
Mose SØ	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,9
Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Ege-blandskov	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Bøg på muld	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Ege-blandskov	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Rigkær	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Elle- og askeskov	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

Alt i alt vurderes det, at natur ikke vil påvirkes negativt som følge af det ansøgte – jf. beskrivelsen ovenfor. Afstanden er stor til kvælstoffølsom natur, og konkrete depositionsregninger i IT-ansøgningen viser, at gældende kriterier for maksimal kvælstofbelastning er overholdt.

Alternative løsninger der er undersøgt

Hvis der ikke gives godkendelse til det ansøgte, vil produktionen på ejendommen fortsætte efter gældende miljøgodkendelse. Dette vil medføre at beregningerne af emissionerne fra anlægget fortsat vil være efter gammel lovgivning og ikke efter nyeste opdaterede viden.

Hvis der ikke meddeles godkendelse, vil ejendommen fremadrettet være begrænset i at udvikle effektivitet i staldene grundet krav til godkendt antal dyr og ikke godkendt produktionsareal, som godkendelser gives efter i nugældende lovgivning.

Det vil heller ikke være muligt at opsætte to klimacontainere som skal aflaste farestalden og højne dyrevelfærden.

Foranstaltninger for at begrænse det ansøgte virkning på miljøet

Befolkningen og menneskers sundhed

I forbindelse med ansøgte projekt udledes der ikke sundhedsskadelige stoffer som f.eks. tungmetaller eller dioxin. Det vurderes derfor at projektet ikke vil medføre nogen påvirkning af menneskers sundhed.

Der vil ikke forekomme luftforurening eller forurening af vand der kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed.

I forbindelse med befolkning og menneskers sundhed påvirker anlægget mest med støv, støj, lugt og ammoniakemissionerne.

Reglerne for ammoniak og lugt er overholdt. Ved management og foranstaltninger, forventes det at støj og støv ikke vil give anledning til nabogener.

Smittebeskyttelse

Smittebeskyttelse er både beskyttelse af besætningens egne dyr mod indførsel af smitsomme sygdomme, beskyttelse mod spredning af sygdomme mellem forskellige besætninger og beskyttelse mod spredning af zoonotiske smitstoffer fra besætninger til det omgivende samfund (zoonoser er sygdomme, der kan smitte mellem dyr og mennesker).

Der er regler om smittebeskyttelse for svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale.

For svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale gælder desuden særlige regler om zoonotisk smittebeskyttelse, hvor den besætningsansvarlige i samarbejde med besætningsdyrlægen skal udarbejde en zoonotisk smittebeskyttelsesplan, som har til formål at modvirke smittespredning fra besætningen.

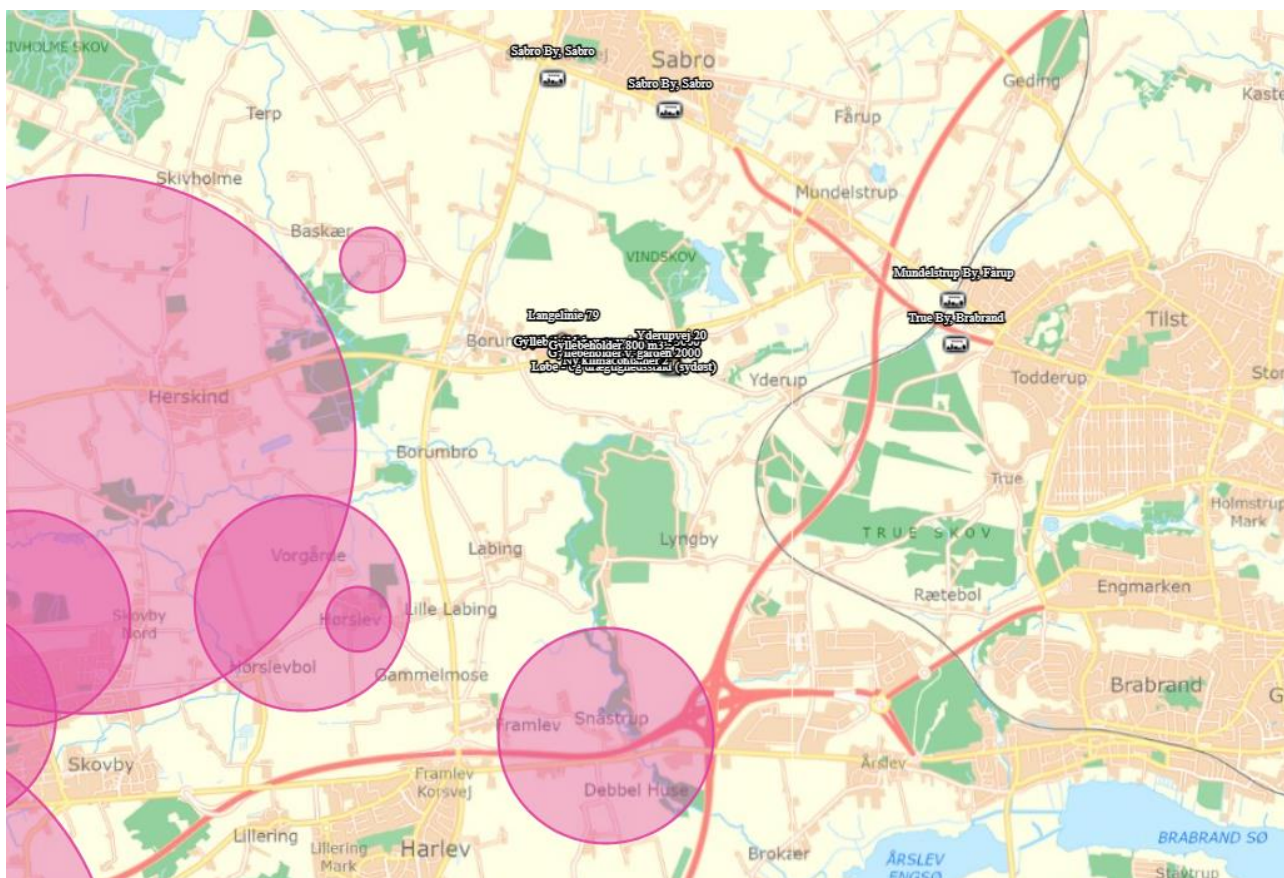
Biologisk mangfoldighed

Nedenstående kortudsnit viser en illustration af husdyrtrykket i området omkring Borumvej 105. Bilaget er udarbejdet på basis af de tilgængelige oplysninger om husdyrgodkendte ejendomme der findes via husdyrgodkendelse.dk.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at der er visse usikkerheder vedrørende disse data idet det ikke med sikkerhed er så stort et dyrehold som forventet (hvis godkendelserne ikke er udnyttet). Således kan den løbende strukturtilpasning i landbruget (afvikling/udvikling i husdyrholdet) være usikkert oplyst.

Med baggrund i bl.a. oplysninger fra husdyrgodkendelse.dk vurderes det, at udvidelsen ikke – alene eller

sammen med bidrag fra andre kendte ammoniakudviklinger – vil øge den samlede luftbårne kvælstofbelastning i området i uacceptabelt omfang.

Ejendommen Borumvej 105 er placeret centralt i billedet. Lyserøde cirkler indikerer ammoniakfordampning fra andre husdyrhold. Jo større cirkel, jo mere ammoniak.

Beskyttelsen af natur omfatter natur af kategori 1, 2 og 3, disse tre kategorier af natur beskyttes mod ammoniak. Disse krav til totaldeposition og merdeposition fremgår af husdyrgodkendelse.dk, beregningerne er overholdt.

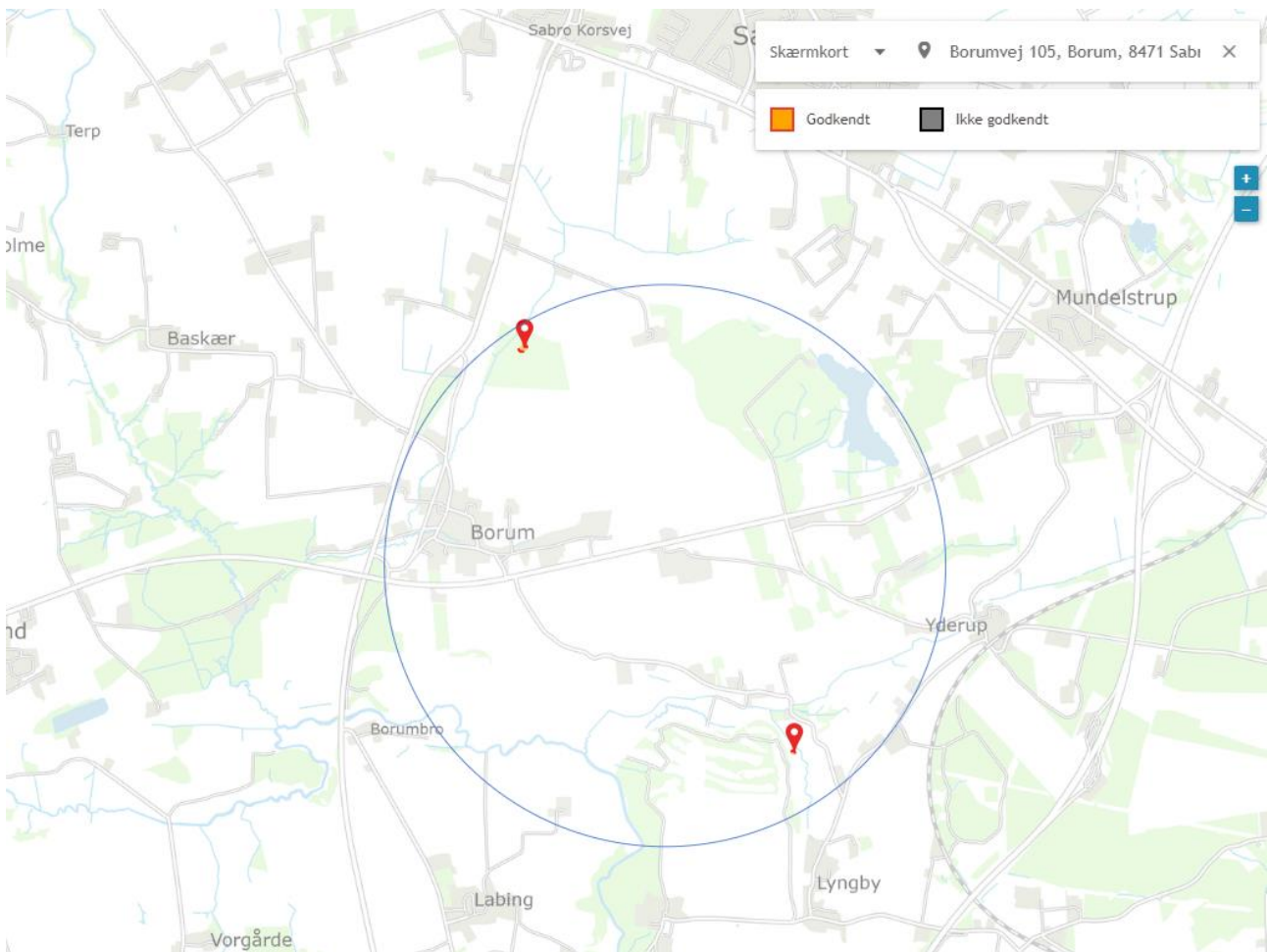
Ingen natur, omfattet af disse kategorier, vurderes derfor at blive påvirket af udvidelsen.

Bilag IV arter

Ud fra kortmateriale på naturdata.dk fremgår det at der er registreret en bilag IV art indenfor 1000 meter, registreringen ses af nedenstående kort.

Der er registreret stor vandsalamander på to forskellige lokationer.

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have yngle eller rasteområder på eller omkring ejendommen og dens udspretningsarealer. Det vurderes umiddelbart, at der kan være damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, skimmelflagermus, odder, løgfrø, spidssnudet frø, strandtudse, markfirben og grøn kølleguldsmed i området. Udbredelsen af bilag IV arterne er fra Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning.

Vurdering:

Det vurderes at godkendelsen ikke vil kunne påvirke bilag IV artens levesteder. Levestederne vil ikke blive forringet, da der ikke sker en øgning af ammoniakfordampningen fra anlægget og dermed vil der ikke være negative konsekvenser for bilag IV arterne.

Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima

Jordtypen omkring ejendommen er overvejende sandet jord JB 4-6.

Der er ingen lavbundsområder eller okkerklassificeringer på ejendommen.

Der er ikke registreret jordforurening på ejendommen.

Ophør

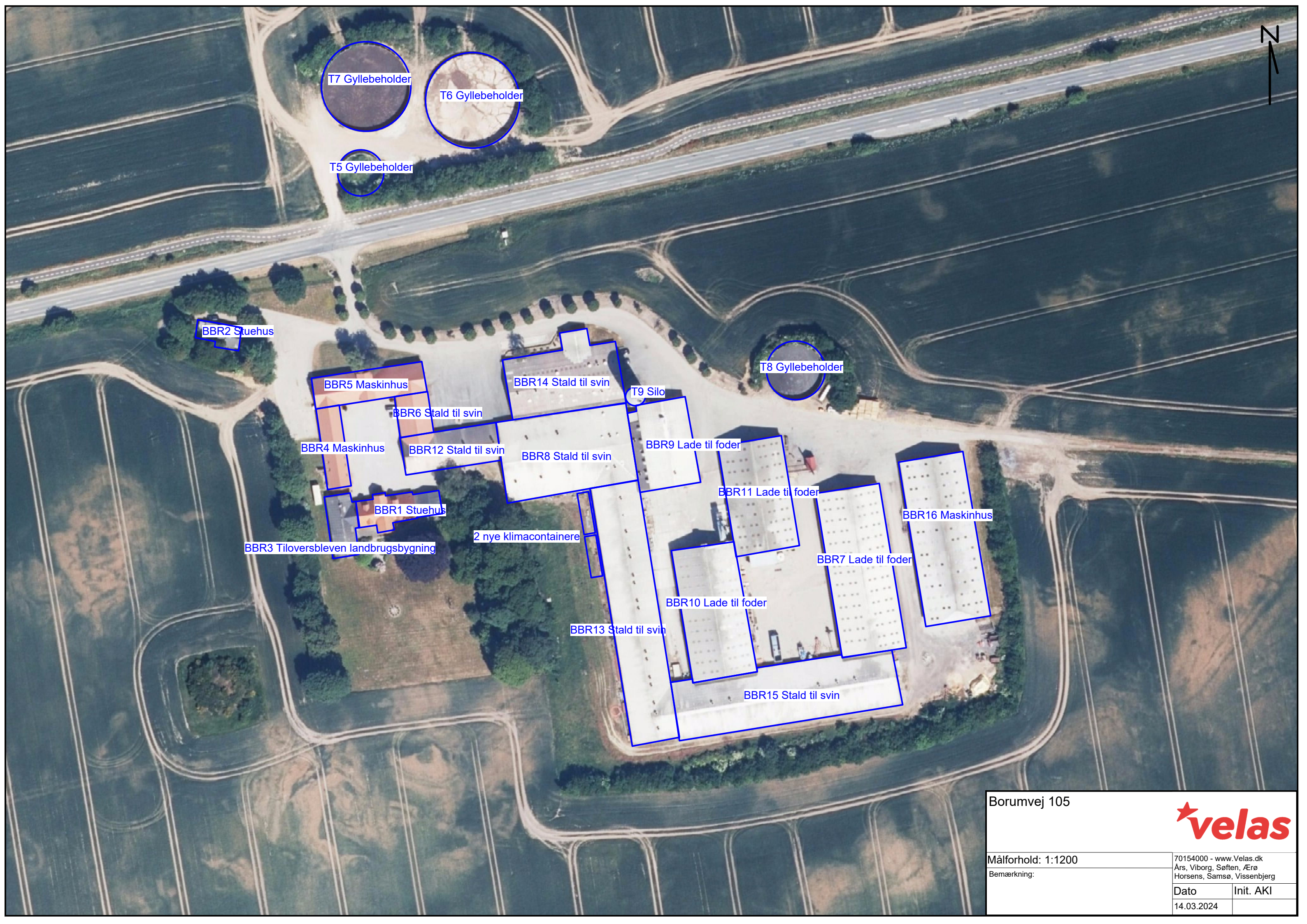
Den generelle praksis ved produktionsophør på et husdyrbrug er, at stalde, anlæg for opbevaring af foder, husdyrgødning, kemikalier og lignende vil blive tømt og rengjort.

Borumvej 105 er fremadrettet et IE-husdyrbrug og derfor omfattet af bestemmelserne i jordforureningsloven (LBK nr. 520 af 01/05/2019) om afhjælpning af jord- og grundvandsforurening ved ophør af driften af bestemte aktiviteter på listevirksomheder og husdyrbrug. Bestemmelserne fremgår af

lovens kapitel 4b og indebærer bl.a., at driftsherren ved driftsophør skal vurdere jordens og grundvandets forureningstilstand som følge af aktiviteterne på husdyrbruget. Driftsherren skal i første omgang indsende et oplæg til miljømyndigheden (kommunen) om, hvordan den forestående vurdering kan foretages. På baggrund af driftsherrens oplæg vil miljømyndigheden give driftsherren påbud om, hvordan vurderingen skal foretages og en frist herfor.

Vurdering:

De til enhver tid gældende regler i bl.a. jordforureningsloven vil sikre, at der træffes de nødvendige foranstaltninger ved produktionsophør på husdyrbruget Borumvej 105 i Århus kommune.

T7 Gyllebeholder

T6 Gyllebeholder

T5 Gyllebeholder

BBR2 Stuehus

BBR5 Maskinhus

BBR14 Stald til svin

T8 Gyllebeholder

T9 Silo

BBR6 Stald til svin

BBR4 Maskinhus

BBR12 Stald til svin

BBR8 Stald til svin

BBR9 Lade til foder

BBR1 Stuehus

BBR11 Lade til foder

BBR16 Maskinhus

BBR3 Tiloversbleven landbrugsbygning

2 nye klimacontainere

BBR7 Lade til foder

BBR10 Lade til foder

BBR13 Stald til svin

BBR15 Stald til svin

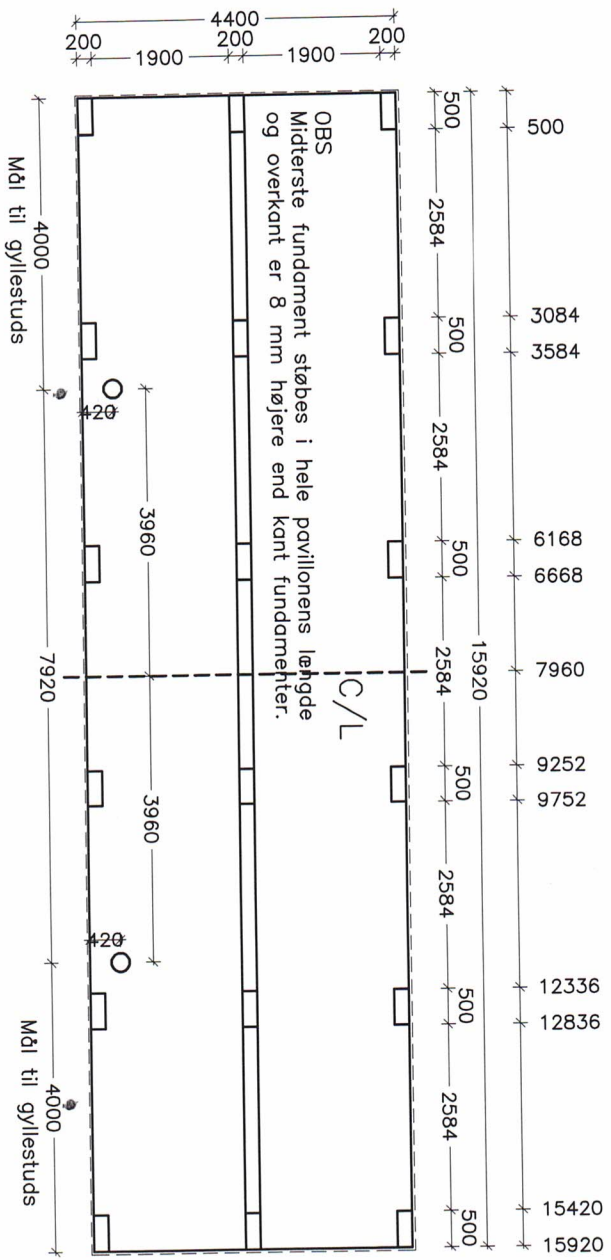
Borumvej 105

Målforhold: 1:1200
Bemærkning:

70154000 - www.Velas.dk
Års, Viborg, Søften, Ærø
Horsens, Samsø, Vissenbjerg

Dato	Init. AKI
14.03.2024	

STANDARD FUNDAMENTSPLAN

TYPE 16 M

EMNE: FUNDAMENTSPLAN

MÅL: 1:100

DATO: 08.11.2016

REV. 02.05.2017

FIL: F-16

TEGN.NR. F-16

TEKNIK OG MILJØ
Aarhus Kommune
Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand